

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

εκδδα

ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

**ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

**ΚΣΤ' ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΣΕΙΡΑ
ΤΕΛΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ**

ΤΙΤΛΟΣ

Κέντρο Ταυτοποίησης Μητρώων- Μοναδικός Αριθμός Πολίτη (e ID).

ΤΜΗΜΑ ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ: Ψηφιακής Πολιτικής

Επιβλέπων:

Δρ. Πίπης Ανδρέας

Σπουδαστής/στρια:

Οικονόμου Ιωάννης

ΑΘΗΝΑ - 2020

ΤΙΤΛΟΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Κέντρο Ταυτοποίησης Μητρώων- Μοναδικός Αριθμός Πολίτη (e ID).

Τμήμα Ψηφιακής Πολιτικής

Επιβλέπων:

Δρ. Πίπης Ανδρέας

Σπουδαστής:

Οικονόμου Ιωάννης

Περιεχόμενα

Ευχαριστίες.....	4
Περίληψη.....	6
Abstract.....	7
Πίνακας Εικονογράφησης	8
Πίνακας συντημήσεων & συντομογραφιών	9
Εισαγωγή.....	10
Κεφάλαιο 1 ^ο : Η υφιστάμενη κατάσταση στην Ελλάδα.....	11
1.1 Οι αριθμοί ταυτοποίησης του πολίτη	11
1.2 Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας ΑΔΤ (ID Number).....	12
1.3 Διαβατήριο (Passport)	14
1.4 Αριθμός Φορολογικού Μητρώου ΑΦΜ (ΤΙΝ)	15
1.5 Αριθμός Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (ΑΜΚΑ ή SSN)	15
1.6 Άδεια Οδήγησης.....	16
1.7 Προβλήματα από την ύπαρξη πολλών αριθμών του Πολίτη	16
Κεφάλαιο 2 ^ο : Αριθμοί του Πολίτη σε άλλες χώρες της Ε.Ε	18
2.1 Γερμανία.....	18
2.2 Ιταλία	20
2.3 Σουηδία.....	21
2.4 Εσθονία.....	23
2.5 Κύπρος.....	24
2.6 ΗΠΑ	26
2.7 Σύγκριση.....	27
Κεφάλαιο 3 ^ο : Η αναγκαιότητα θέσπισης ψηφιακής πολιτικής.....	28
3.1 Η Ευρωπαϊκή Ψηφιακή Πολιτική & ο Δείκτης DESI.....	28
3.2 Η Ελληνική Ψηφιακή Πολιτική.....	31
3.3 Ανάλυση Δράσεων	33
3.4 Ρόλος του Υπουργείου Ψηφιακής διακυβέρνησης & της ΓΓΠΣΔΔ	33
3.5 G-Cloud	34
Κεφάλαιο 4 ^ο : Διαλειτουργικότητα- Ταυτοποίηση Μητρώων -Προσωπικός Αριθμός Πολίτη.....	36
4.1 Διαλειτουργικότητα Φορέων - Βασικά Μητρώα	36
4.2 Ταυτοποίηση Μητρώων-Ενιαίος Αριθμός του Πολίτη.....	38
4.3 Ταυτοποίηση Μητρώων- Δημιουργία & Χρήση Προσωπικού Αριθμού.....	39
Κεφάλαιο 5 ^ο : Οφέλη από την ταυτοποίηση των μητρώων-Προτάσεις για περαιτέρω βελτίωση.....	44
5.1 Οφέλη	44
5.2 Προτάσεις για περαιτέρω βελτίωση	50
Συμπεράσματα.....	53
Βιβλιογραφία	55
Εκπαιδευτικό Υλικό	55
Αναφορές.....	55
Νομοθεσία	55
Διαδικτυακοί Τόποι	56

Ευχαριστίες

Πολλές ευχαριστίες στον επιβλέποντα καθηγητή μου, Δρ. Ανδρέα Πίπη, για την πολύτιμη βοήθεια του, την γυναίκα μου Λαμπρινή και την οικογένεια μου για την αμέριστη συμπαράσταση και υπομονή που επέδειξαν.

ΕΣΔΔΑ , Οικονόμου Ιωάννης, © 2020
Με την επιφύλαξη παντός Δικαιώματος

Δηλώνω ρητά ότι, η παρούσα εργασία αποτελεί αποκλειστικά προϊόν προσωπικής εργασίας, δεν παραβιάζει καθ' οιονδήποτε τρόπο πνευματικά δικαιώματα τρίτων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής.

Αθήνα, / /2020, Υπογραφή:

Περίληψη

Η εργασία αυτή πραγματεύεται την αναγκαιότητα και τον τρόπο δημιουργίας του μοναδικού Προσωπικού Αριθμού του πολίτη στην Ελλάδα. Η μεθοδολογία που θα ακολουθήσουμε περιλαμβάνει διαδικτυακή έρευνα, βιβλιογραφικές αναφορές, νομική ανασκόπηση και συνέντευξη με τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης και Παραγωγικής Λειτουργίας Πληροφοριακών Συστημάτων Οικονομικού Τομέα και Δημόσιας Διοίκησης της ΓΓΠΣΔΔ, κο Ανδρέα Πίπη. Υπάρχει μια προβληματική υφιστάμενη κατάσταση στην Ελλάδα με τους πολλούς υπάρχοντες αριθμούς που χρησιμοποιεί ο πολίτης στις συναλλαγές του με το ελληνικό δημόσιο. Στο εξωτερικό η κατάσταση παρουσιάζεται καλύτερη από τη χώρα μα, κυρίως λόγω του υψηλότερου βαθμού χρήσης ΤΠΕ και της καλύτερης διαλειτουργικότητας μεταξύ των φορέων του δημόσιου και του ιδιωτικού φορέα. Τα προβλήματα που προκύπτουν στην καθημερινότητα του πολίτη από τη χρήση πολλαπλών αριθμών και μητρώων είναι πολλά. Αυτά καθιστούν αναγκαία τη δημιουργία του ΠΑ. Η Ελλάδα τα τελευταία χρόνια μέσω της εθνικής ψηφιακής στρατηγικής, αλλά και με την ψήφιση και εφαρμογή του «Κώδικα Ψηφιακής Διακυβέρνησης», προσπαθεί να ανακτήσει το χαμένο έδαφος. Κλειδί στην προσπάθεια αυτή αποτελεί η δημιουργία του ΠΑ, ο οποίος θα είναι μοναδικός, θα αποδίδεται από την γέννηση στον πολίτη σταδιακά αναμένεται να αντικαταστήσει όλους τους βασικούς αριθμούς που χρησιμοποιεί ο πολίτης μέχρι σήμερα . Για να γίνει αυτό θα πρέπει να ακολουθηθούν τα βήματα, με κυριότερο την ταυτοποίηση των υπαρχόντων μητρώων. Το νέο υπέρ-μητρώο θα δημιουργηθεί στην ΓΓΠΣΔΔ και θα διαλειτουργεί με όλα τα υπόλοιπα μητρώα των φορέων του δημοσίου. Πολλά οφέλη αναμένονται από την δημιουργία ενός Μητρώου του ΠΑ του πολίτη και τη καθολική χρήση του ΠΑ στις καθημερινές συναλλαγές μέσω του eID. Ο ΠΑ μπορεί να αντιστοιχηθεί σε ένα πλήρη και ενημερωμένο, ιδεατό ατομικό φάκελο για κάθε πολίτη, μέσω του ΚΕΔ. Αυτός θα εμπεριέχει όλα τα στοιχεία που χρειάζονται, ώστε να συναλλάσσεται με το δημόσιο γρήγορα και με ασφάλεια. Η «πολιτο-κεντρικότητα» του νέου συστήματος θα οδηγήσει στην καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη και στην ανάπτυξη της χώρας.

Λέξεις κλειδιά: Ψηφιακός Μετασχηματισμός, Δια-λειτουργικότητα, Προσωπικός Αριθμός του Πολίτη, Μητρώο ΠΑ, «Πολιτο-κεντρικό» μοντέλο

Abstract

This diploma work refers to the necessity and the way of creating the unique Personal Number of the citizen in Greece. Our followed methodology includes internet research, bibliographic reports, legal review and interview with the Head of the General Directorate for Development and Productive Operation of Information Systems of Economic Sector and Public Administration of GSISPA, Dr. Andreas Pipis. There is a problematic current situation in Greece related to many existing numbers that are used by citizen in his/her transactions with the Greek state. Abroad, the situation is better, mainly because of the higher level of ICT use and the better interoperability between public and private sector. The use of multiple numbers and register in daily life creates many problems to the citizens. These make the creation of the Personal Number (PN) absolutely necessary. In recent years, Greece through the national digital strategy, but also with the adoption and implementation of the "Digital Governance Code", is trying to regain the lost time. The key to this effort is the creation of the PN, which will be unique and it will be given to the citizen from birth. Gradually it is expected to replace all the basic numbers used by the citizen in his/her daily activities. To achieve that goal, we need to follow some basic steps. The most important is the identification of existing registers. The new super-register will be established in the GSISPA and will interact with all the other registers of public services. Many benefits are expected from the creation of a Citizens' PNA Register and the universal use of the PN in daily transactions through the use of eID. The PN can be used to access a virtually complete and up-to-date, individual file for each citizen, through the usage of the Interoperability Center. It will contain all the necessary information for the citizen, so that the citizen will be able to transact with the public services quickly and safely. The "citizen-centrality" of the new system will lead to better services offered to the citizen and in the development of the country.

Key words: Digital Transformation, Interoperability, Citizen's Personal Number, Personal Number Register, «Citizen-Central Model»

Πίνακας Εικονογράφησης

- Εικόνα 1α: Δελτίο Αστυνομικής Ταυτότητας (σελ. 13)
- Εικόνα 1β: Νέα Κάρτα Ταυτότητας (σελ. 13)
- Εικόνα 2: Διαβατήριο (σελ. 14)
- Εικόνα 3: Ιταλική Φορολογική κάρτα (σελ.21)
- Εικόνα 4: Ιταλική Ασφαλιστική-Φορολογική κάρτα (σελ.21)
- Εικόνα 5: Άδεια Οδήγησης της Ε.Ε (σελ.26)
- Εικόνα 6: Διαβατήριο ΗΠΑ (σελ.27)
- Εικόνα 7: Δείκτης DESI 2019 (σελ. 29)
- Εικόνα 8: Δείκτης DESI 2018 (σελ. 30)
- Εικόνα 9: Δείκτης DESI 2020 (σελ.30)
- Εικόνα 10: Στάδια Νέας Ψηφιακής Δημόσιας Πολίτικης (σελ.32)
- Εικόνα 11: Φόρμα Ψηφιακών Δράσεων Δημόσιων φορέων (σελ.32)
- Εικόνα 12: Επίπεδα παροχής υπηρεσιών του G-Cloud (σελ.35)
- Εικόνα 13: Υπηρεσίες Cloud που προσφέρει η ΓΓΠΣ σε κάθε επίπεδο (σελ.36)
- Εικόνα 14: Μητρώο Προσωπικού Αριθμού (σελ.44)
- Εικόνα 15: Βήματα δημιουργίας και χρήσης ΠΑ (σελ.44)
- Εικόνα 16: Βασικές Ψηφιακές Αρχές της ΕΕ (σελ.46)
- Εικόνα 17: Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Διαλειτουργικότητας (σελ. 50)

Πίνακας συντμήσεων & συντομογραφιών

A.A.Δ.Ε:	Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων
ΑΦΜ (ΤΙΝ):	Αριθμός Φορολογικού Μητρώου
ΑΜΚΑ (SSN):	Αριθμός Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης, Social
ΑΔΤ (ID):	Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας
ΑΜΑ:	Αριθμός Μητρώου Ασφαλισμένου
ΑΜ:	Αριθμός Μητρώου
Atlas:	Εθνικό Μητρώο Ασφάλισης-Ασφαλιστικής Ικανότητας
ΒΨΜ:	Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού
BPRM:	Μέθοδο Επανασχεδιασμού Επιχειρηματικών Διαδικασιών
ΓΓΠΣΔΔ :	Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης
ΓΓΨΔΑΔ:	Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης
ΔΟΥ:	Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία
Ε.Ε :	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΛ.ΑΣ:	Ελληνική Αστυνομία
ΕΟΚ:	Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα
ΠΑ :	Προσωπικός Αριθμός Πολίτη
ΗΠΑ (USA):	Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής
ΚΕΔ :	Κέντρο Διαλειτουργικότητας
ΜΠΑ:	Μητρώου Προσωπικού Αριθμού του πολίτη ή ΜΜ: Μητρώο Μητρώων
ΥΠΨΗΔ:	Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης
DESI:	Δείκτη Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας
DB:	Βάσεις Δεδομένων
eID:	Ηλεκτρονική Ταυτότητα
FACTA:	Foreign Account Tax Compliance
G-Cloud :	κυβερνητικό νέφος
GDPR :	Ευρωπαϊκός Κανονισμός Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων
ICAO:	Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας
OTP:	One Time Password
SIM:	Κάρτες για κινητά τηλέφωνα
Smart-ID:	Ειδική εφαρμογή για κινητά, προσφέρει δυνατότητες
Mobile-ID:	Ειδικές Κάρτες SIM κινητών τηλεφώνων
SLA :	Υπηρεσίες Συμφωνημένου Επιπέδου
SSN:	Αριθμός Κοινωνικής Ασφάλισης
Virtualization:	Εικονικοποίηση
TAXISnet:	πληροφοριακό σύστημα με το οποίο οι φορολογούμενοι και οι επιχειρήσεις συναλλάσσονται με τη ΑΑΔΕ

Εισαγωγή

Στον σύγχρονο ψηφιακό κόσμο που ζούμε ο ψηφιακός μετασχηματισμός μιας κοινωνίας αποτελεί όχι μόνο αναγκαιότητα επιβίωσης, αλλά προαπαιτούμενο για την εξέλιξη μιας κοινωνίας. Παράλληλα της προσφέρει ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα έναντι άλλων ανταγωνιστικών οικονομιών, με αποτέλεσμα την ανάπτυξη της και την ευημερία των πολιτών της. Για την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε) αποτελεί δε σημαντική προτεραιότητα. Ο σκοπός της εργασίας αυτής είναι να αναδείξει τον σπουδαίο ρόλο του σχεδιαζόμενου Προσωπικού Αριθμού του Πολίτη στον ψηφιακό μετασχηματισμό της χώρας μας. Βασικοί μας στόχοι είναι η ανακάλυψη των δυνατών , αλλά και των αδύνατων σημείων της εν'εξελίξει διαδικασίας ψηφιακού μετασχηματισμού της δημόσιας διοίκησης, καθώς επίσης και η διατύπωση προτάσεων, ώστε η δημόσια διοίκηση να καταστεί αποτελεσματικότερη ,αποδοτικότερη και φιλικότερη στον πολίτη. Η μεθοδολογία περιλαμβάνει αναζήτηση πληροφοριών μέσω διαδικτύου, για νόμους, διατάγματα, αποφάσεις, άρθρα, δημοσιευμένες εργασίες, που σχετίζονται τόσο με την υφιστάμενη ψηφιακή κατάσταση της χώρας και τον Προσωπικό Αριθμό πολίτη (ΠΑ), καθώς και την ηλεκτρονική εκδοχή του ΠΑ για συναλλαγές με το Δημόσιο – eID, όσο και με τους άλλους αριθμούς που αυτός χρησιμοποιεί για τις συναλλαγές του με το δημόσιο τομέα και όχι μόνο (ΑΔΤ,ΑΦΜ,ΑΜΚΑ κλπ).

Η Εργασία εστιάζει στην Δημόσια πολιτική για τον ψηφιακό μετασχηματισμό προκειμένου οι Δημόσιες Υπηρεσίες να συναλλάσσονται με τον πολίτη με ένα μοναδικό Ενιαίο Προσωπικό Αριθμό (Π.Α). Περιγράφεται για την Ελλάδα, η υφιστάμενη κατάσταση που επικρατεί με το πλήθος των διαφορετικών μητρώων που υπάρχουν σήμερα και αναφέρονται στο πολίτη καθώς και τα διάφορα αναγνωριστικά που χρησιμοποιούνται για κάθε μητρώο και αναφέρονται στον πολίτη (ΑΔΤ, ΑΦΜ, ΑΜΚΑ κλπ) αναλύοντας τα προβλήματα που αντιμετωπίζονται (όπως ασυμβατότητα μητρώων, διπλοεγγραφές κλπ). Παράλληλα εξετάζεται και το νομικό πλαίσιο που αφορά την ψηφιακή διακυβέρνηση. Κατόπιν θα μελετηθεί η κατάσταση σε ορισμένες χώρες του εξωτερικού και θα γίνουν συγκρίσεις οι οποίες θα συμπεριλαμβάνουν τον Δείκτη Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας (Digital Economy and Society Index – DESI). Έπειτα θα τεκμηριώσουμε την αναγκαιότητα του Ενιαίου αριθμού Μητρώου και τις προαπαιτούμενες δράσεις που απαιτούνται, ώστε ένα γίνει αυτός πράξη. Κάνουμε την υπόθεση εργασίας ότι ο ψηφιακός μετασχηματισμός της χώρας προχωρά ικανοποιητικά και ότι έως το 2022 ο ΠΑ θα αξιοποιείται ενιαία υποκαθιστώντας όλους τους

διαφορετικούς αριθμούς ταυτοποίησης του Πολίτη. Στη συνέχεια θα ιχνηλατήσουμε τα βήματα αυτού του ψηφιακού μετασχηματισμού και θα αναφερθούμε στα αποτελέσματα που αναμένουμε, ενώ θα κάνουμε και μια αξιολόγηση της εφαρμοζόμενης ψηφιακής πολιτικής. Θα επισημάνουμε τα οφέλη που προκύπτουν από την υιοθέτηση του Προσωπικού Αριθμού του πολίτη και θα κάνουμε κάποιες προτάσεις περαιτέρω βελτίωσης. Τέλος θα καταλήξουμε σε ορισμένα συμπεράσματα που προκύπτουν από την πρότερη ανάλυση μας.

Η Μετάβαση στον Προσωπικό Αριθμό του πολίτη απαιτεί σειρά από τεχνικές, οργανωτικές και θεσμικές παρεμβάσεις. Βασικό προαπαιτούμενο βήμα θεωρείται η Ταυτοποίηση των επιμέρους μητρώων με τέτοιο τρόπο (τεχνικό, οργανωτικό, θεσμικό) ώστε κάθε υπηρεσία να μπορεί να ταυτοποιεί τον συναλλασσόμενο πολίτη με μοναδικό τρόπο. Στον ψηφιακό κόσμο θεσπίζεται κατά αντιστοιχία του Π.Α. η ηλεκτρονική εκδοχή του το eID το οποίο απαιτείται στα Πληροφορικά Συστήματα προκειμένου να μπορεί ο πολίτης να συναλλάσσεται ψηφιακά. Επιπρόσθετα θα εξετάσουμε τι συμβαίνει σε άλλες χώρες του εξωτερικού. Κατά την εκπόνηση της εργασίας, σημαντική ήταν η ενημέρωση από τον προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης και Παραγωγικής Λειτουργίας Πληροφοριακών Συστημάτων Οικονομικού Τομέα και Δημόσιας Διοίκησης, κο Ανδρέα Πίπη (και επιβλέποντα της παρούσας εργασίας μου), τόσο για την υφιστάμενη κατάσταση, όσο και για την πορεία των προσπαθειών που καταβάλλονται, με σκοπό την ταυτοποίηση των βασικών και λοιπών μητρώων των φορέων του δημόσιου τομέα και την θέσπιση του Προσωπικού Αριθμού (ΠΑ).

Κεφάλαιο 1^ο : Η υφιστάμενη κατάσταση στην Ελλάδα

1.1 Οι αριθμοί ταυτοποίησης του πολίτη

Στην Ελλάδα όπως και πολλές άλλες χώρες της Ευρώπης υπάρχουν πολλαπλοί αριθμοί ταυτοποίησης των πολιτών, ανάλογα με τον τομέα πολιτικής, το είδος της παροχής υπηρεσιών ή την συμμετοχή του πολίτη σε διάφορα σωματεία και οργανισμούς.

Τα Βασικά Μητρώα πολιτών στην Ελλάδα είναι τέσσερα. Το Μητρώο Πολιτών, το Φορολογικό Μητρώο, το Ασφαλιστικό Μητρώο και το Μητρώο Αστυνομικών

Ταυτοτήτων. Επίσης υπάρχει πλήθος δευτερευόντων μητρώων όπως μητρώο διαβατηρίων, μητρώο ΙΚΑ, μητρώο Φοιτητών κλπ.

Για κάθε βασικό αλλά και δευτερεύον μητρώο υπάρχει ένα ειδικός αριθμός που αποτελεί το αναγνωριστικό του πολίτη για το μητρώο αυτό. Για παράδειγμα για το φορολογικό μητρώο το αναγνωριστικό είναι το ΑΦΜ, για το μητρώο ταυτοτήτων είναι ο ΑΔΤ, ενώ για το ασφαλιστικό μητρώο το ΑΜΚΑ. Για το Μητρώο του πολίτη υπάρχει ένα ειδικό αναγνωριστικό το οποίο δεν είναι γνωστό στο κοινό αλλά θα μπορούσαμε να πούμε ότι υπό μία έννοια θεωρείται ως αναγνωριστικό ο συνδυασμός (όνομα, επώνυμο, πατρώνυμο, μητρώνυμο και ημερομηνία γέννησης)

Ακολουθεί περιγραφή ενδεικτικών αναγνωριστικών αριθμών που χρησιμοποιούνται

1.2 Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας ΑΔΤ (ID Number)

Πρόκειται για τον βασικό αναγνωριστικό αριθμό ο οποίος βρίσκεται πάνω στο ταυτότητα, η οποία εκδίδεται υποχρεωτικά εφόσον ένας πολίτης έχει συμπληρώσει το 12^ο έτος. Ο αριθμός ΑΔΤ αποτελείται από γράμματα και αριθμούς και περιλαμβάνει εκτός του αριθμού τα βασικά στοιχεία του πολίτη όπως όνομα, επίθετο, πατρώνυμο, μητρώνυμο, διεύθυνση κατοικίας, ημερομηνία γέννησης, τόπος γέννησης, ύψος, αριθμός δημοτολογίου, αρχή έκδοσης, χρονολογία έκδοσης, ιθαγένεια και φωτογραφία. Φέρει στρογγυλή σφραγίδα και υπογραφή. Παλαιότερα ήταν γραμμένη με ελληνικούς χαρακτήρες, αλλά εδώ και αρκετά χρόνια έχει συμπληρώνεται με ελληνικούς και λατινικούς χαρακτήρες. Με τον τρόπο αυτό μπορεί χρησιμοποιηθεί όχι μόνο εντός Ελλάδος, αλλά και στις χώρες της Ε.Ε. Αρμόδια αρχή έκδοσης είναι το τοπικό τμήμα ασφαλείας της ελληνικής αστυνομίας. Στην παρούσα φάση έχει ισόβια ισχύ, εκτός και αν χαθεί ή κλαπεί ή λόγω φθοράς ή το κράτος αποφασίσει με νόμο την υποχρεωτική αντικατάσταση της. Αν χαθεί ή κλαπεί τότε ο κάτοχος της δηλώνει την κλοπή και την αντικαθιστά με άλλη, η οποία φέρει διαφορετικό αριθμό. Αναλυτικά οδηγίες για έκδοση αντικατάσταση και τα απαραίτητα δικαιολογητικά και περισσότερες πληροφορίες μπορεί να βρει κάποιος στον ιστότοπο της ελληνικής αστυνομίας (http://www.hellenicpolice.gr/index.php?option=ozo_content&perform=view&id=139&Itemid=132&lang, «Ελληνική Αστυνομία», τελευταία επίσκεψη 16/7/20).

Εικόνα 1α: Δελτίο Αστυνομικής Ταυτότητας (πηγή: <https://el.wikipedia.org/>)

Εικόνα 1β: Νέα Κάρτα Ταυτότητας (πηγή: Ελεύθερος Τύπος/ αναδ/ση enikos.gr)

Το δελτίο ταυτότητας (ID) χρησιμοποιείται τόσο στον δημόσιο, όσο και στον ιδιωτικό τομέα ως μέσω ταυτοποίησης του πολίτη από τις αρχές, σε περιπτώσεις δικαιοπραξίας στο δημόσιο (πχ, έλεγχος εξακρίβωσης στοιχείων, αιτήσεις κλπ) ή ιδιωτικό τομέα (πχ. μισθώσεις, αγοραπωλησίες ακινήτων κ.α). Έχει καθολική ισχύ εντός επικράτειας και περιορισμένη ισχύ στις χώρες της Ε.Ε. Δεν είναι όμως αναγνωρίσιμο για χώρες εκτός Ε.Ε, παρά μόνο κατόπιν διακρατικών συμφωνιών.

Σύμφωνα με δημοσίευμα της ηλεκτρονικής έκδοσης του πρώτου θέματος στις 21/12/19, οι παλιές ταυτότητες αναμένεται να αντικατασταθούν με νέες ταυτότητες (μεγέθους πιστωτικής κάρτας) έως το τέλος του 2021. Η διαγωνιστική διαδικασία έχει ξεκινήσει και στόχος είναι η δημιουργία ενός Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Εντύπων Ασφαλείας (ΟΠΣΕΑ), σύμφωνα με τις συστάσεις του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας (ICAO) και του ευρωπαϊκού κανονισμού ασφαλείας. Η αναγνώριση των πολιτών από τα αστυνομικά όργανα θα γίνεται γρηγορότερα. Επιπρόσθετα θα διαθέτουν τσιπ που θα διευκολύνει τη πρόσβαση του πολίτη σε ψηφιακές υπηρεσίες, όπως η ηλεκτρονική αυθεντικοποίηση και η λήψη ψηφιακών πιστοποιητικών. Η νέα ταυτότητα σχεδιάζεται να είναι διαδραστική, δίνοντας την δυνατότητα στον κάτοχο της να πληρώνει φόρους, εισφορές κλπ. Τέλος με τις νέες ταυτότητες η Ελλάδα θα μπορεί να συμμετάσχει στην ευρωπαϊκή πλατφόρμα καταγραφής των κινήσεων των

επιβατών (PNR), στο οποίο συμμετέχουν και οι ΗΠΑ και το οποίο βοηθά στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας <https://www.protothema.gr/greece/article/957780/nees-tautotites-xekinise-o-diagonismos-ti-allazei/>, νέες ταυτότητες, τελευταία επίσκεψη 28/7/20). Σύμφωνα με νεότερο δημοσίευμα του Capital.gr «οι νέες ελληνικές ταυτότητες θα έχουν μορφή πιστωτικής κάρτας, τύπου ID-1 με κοινά χαρακτηριστικά ασφαλείας και θα περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων Ζώνη Μηχανικής Ανάγνωσης, για αναγνώριση από ειδικά μηχανήματα σάρωσης» <https://www.capital.gr/epixeiriseis/3477811/pente-enoseis-etaireion-diekdikoun-to-ergo-ton-ilektronikon-tautotiton> ,πέντε ενώσεις εταιρειών διεκδικούν το έργο των ηλεκτρονικών ταυτοτήτων, τελευταία επίσκεψη 3/9/20).

1.3 Διαβατήριο (Passport)

Το διαβατήριο αποτελεί άλλο ένα έγγραφο ταυτοποίησης του ατόμου, με χρήση κυρίως για το εξωτερικό. Απαραίτητο έγγραφο ταυτοποίησης για τον πολίτη που ταξιδεύει στο εξωτερικό, ειδικά προς προορισμούς εκτός Ε.Ε και της συνθήκης Σέγκεν ¹. Το έγγραφο εκδίδεται από την ελληνική αστυνομία (διεύθυνση διαβατηρίων & εγγράφων ασφαλείας), έχει πενταετή ισχύ και περιλαμβάνει γράμματα και αριθμούς, μια φωτογραφία συγκεκριμένων διαστάσεων (διαβατηρίου), επώνυμο, όνομα, ημερομηνία γέννησης, ιθαγένεια, φύλο, τόπο γέννησης, ημερομηνία έκδοσης, ημερομηνία λήξης, ύψος και εκδοτική αρχή. Απαιτείται αγορά παραβόλου για την έκδοση του. Το διαβατήριο χρησιμοποιείται από κάθε πολίτη στις μετακινήσεις του στο εξωτερικό για οιαδήποτε λόγο (πχ. ταξίδι αναψυχής, επιχειρηματικούς λόγους, εργασία σε ξένη χώρα κλπ). (<http://www.passport.gov.gr/>, «Ελληνική Αστυνομία», τελευταία επίσκεψη 16/7/20).

Πηγή: pixabay.com, δωρεάν φωτογραφίες

¹Η Συνθήκη Σέγκεν υπεγράφη καταρχήν από πέντε μέλη της ΕΟΚ το 1985 και κατόπιν από τα περισσότερα μέλη της Ε.Ε και καταργεί τους ελέγχους στα κοινά σύνορα.

Εικόνα 2: Διαβατήριο (πηγή: pixabay.com/el/photos/διαβατήριο ,δωρεάν εικόνες)

1.4 Αριθμός Φορολογικού Μητρώου ΑΦΜ (ΤΙΝ)

Ο ΑΦΜ αποτελεί ένα εννιαψήφιο μοναδικό αριθμό που έχει ο πολίτης και εκδίδεται από την αρμόδια, με βάση τον τόπο κατοικίας του πολίτη, Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (ΔΟΥ), κατόπιν αίτησης του ενδιαφερόμενου και προσκόμισης των απαραίτητων δικαιολογητικών. Ο ΑΦΜ είναι απαραίτητος για κάθε οικονομική συναλλαγή του πολίτη με τις δημόσιες υπηρεσίες (πχ. πληρωμή φόρων, επιστροφές κλπ, αλλά με αντισυμβαλλόμενους στον ιδιωτικό τομέα (πχ. σε δικαιοπραξίες , από τράπεζες κλπ). Αφορά φυσικά (είναι υποχρεωτικός για άτομα 18 ετών και πάνω) και νομικά πρόσωπα και η χρήση του είναι καθολική εντός της επικράτειας. Τα τελευταία χρόνια χρησιμοποιείται και για ανταλλαγή φορολογικών στοιχείων με άλλες χώρες στα πλαίσια διακρατικών συμφωνιών (πχ με ΗΠΑ ,συμφωνία FACTA). (<http://www.odigostoupoliti.eu/apodosi-afm-kai-kleidarithmou-ta-dikaiologitika-kai-diadikasia/>, «Οδηγός του Πολίτη» τελευταία επίσκεψη 16/7/20).

1.5 Αριθμός Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (ΑΜΚΑ ή SSN)

Ο ΑΜΚΑ αποτελεί άλλον ένα βασικό αριθμό που μαζί με τους προαναφερθέντες συναντάται στις περισσότερες Ευρωπαϊκές και όχι μόνο χώρες. Εκδίδεται από τον ασφαλιστικό φορέα στον οποίο ανήκει ο πολίτης ανάλογα με το επάγγελμά του. Εκδίδεται κατόπιν αιτήσεως του πολίτη είναι εντεκαψήφιος και είναι απαραίτητος στον πολίτη προκειμένου να κατοχυρώσει τα ασφαλιστικά, συνταξιοδοτικά, τα ιατροφαρμακευτικά και τα δικαιώματα περίθαλψης του ασφαλισμένου και των προστατευόμενων μελών του. Μπορεί κάποιος να τον αποκτήσει από την ηλικία των 12 ετών και άνω ή και σε μικρότερη υπό προϋποθέσεις. Χρησιμοποιείται για την συνταγογράφηση φαρμάκων, την περίθαλψη, την απονομή σύνταξης και άλλων παροχών στον ασφαλισμένο. Παλαιότερα υπήρχαν πολλοί ασφαλιστικοί φορείς για τους εργαζόμενους, με ξεχωριστούς αριθμούς μητρώων (πχ. ΟΓΑ, ΙΚΑ, ΟΑΕΕ, ΟΠΑΔ κλπ), από τις αρχές της δεκαετίας καταβάλλεται προσπάθεια να ενταχθούν όλοι οι ασφαλιστικοί φορείς στον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ) και να ενοποιηθούν τα μητρώα τους. Στόχος ένα ενιαίο σύστημα ασφάλισης και απονομής σύνταξης ανεξαρτήτως φορέα. Ο ΑΜΚΑ είναι ισόβιος, χρησιμοποιείται πλέον καθολικά στην Ελλάδα και μεταξύ των χωρών για την αναγνώριση των

ασφαλιστικών δικαιωμάτων των πολιτών εντός της Ε.Ε (Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου & του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004 και οι τροποποιήσεις αυτού, ‘Για το συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας’ και με άλλες χώρες, κατόπιν διακρατικών συμφωνιών. Υπενθυμίζεται ότι η δημόσια ασφάλιση στην Ελλάδα είναι υποχρεωτική. (<http://www.amka.gr/index.html> , «ΑΜΚΑ», τελευταία επίσκεψη 16/7/20).

1.6 Άδεια Οδήγησης

Η άδεια οδήγησης αποτελεί το τελευταίο συχνά συναντούμενο αριθμό του πολίτη. Παρέχεται από το Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών, αλλά εκδίδεται από την υπηρεσία διαβατηρίων της ΕΛ.ΑΣ. Μπορεί να αποκτηθεί με την ενηλικίωση του πολίτη, προϋποθέτει ιατρικές εξετάσεις, ελάχιστο αριθμό μαθημάτων και εξετάσεις. Ο υποψήφιος πληρώνει παράβολα. Η άδεια οδήγησης είναι μια κάρτα που περιλαμβάνει τα στοιχεία του οδηγού, τον αριθμό, την ημερομηνία έναρξης και λήξης και τον τύπο της άδειας, που αντιστοιχεί σε κάθε όχημα (μοτοσυκλέτα, αυτοκίνητο, φορτηγό κ.α). Μπορεί να έχει διάρκεια ισχύος έως τα 65έτη και κατόπιν επανεξέταση ή πενταετή εφόσον είναι επαγγελματική. Έχει καθολική ισχύ στην Ελλάδα, ενώ αναγνωρίζεται και εντός της Ε.Ε. Για την απόκτηση του προαπαιτούνται από τον οδηγό να περάσει ιατρικά τεστ, ένας ελάχιστος αριθμός ωρών εκπαίδευσης και επιτυχείς εξετάσεις οδήγησης. Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με την έκδοση της και άλλες, μπορεί κάποιος να επισκεφτεί τον ιστότοπο (<https://www.yme.gov.gr/metafores/adeies-odigisis/analytiki-parousiasi-kathe-diadikasias-xorigisis-a-o> , Υπουργείο Μεταφορών, τελευταία επίσκεψη 16/7/20). Τελευταία χρόνια εκδίδεται η ενιαία ευρωπαϊκή άδεια που έχει τη μορφή πλαστικής πιστωτικής κάρτας. Όσα κράτη-μέλη το επιθυμούν μπορούν να ενσωματώσουν ένα μικροτσίπ με τα στοιχεία του οδηγού. Οι νέες άδειες θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε αρκετές περιπτώσεις και ως ταυτότητες.

Πέρα των ανωτέρω βασικών αριθμών, ο έλληνας πολίτης μπορεί να διαθέτει και άλλους αριθμούς μητρώων επιμελητηρίων (πχ. τεχνικό, οικονομικό), συλλόγων, κτηματολογίου κλπ, τα οποία όμως δεν έχουν καθολική ισχύ στην επικράτεια και αφορούν μόνο τη σχέση του ατόμου με την συγκεκριμένη ομάδα.

1.7 Προβλήματα από την ύπαρξη πολλών αριθμών του Πολίτη

Εάν θέλαμε να ιχνηλατήσουμε τα προβλήματα που δημιουργεί η ύπαρξη πολλών αριθμών μητρώων, θα λέγαμε καταρχήν ότι υπάρχουν πολλαπλές

καταχωρήσεις του πολίτη σε πολλά και διαφορετικά συστήματα, πολλά από τα οποία εξακολουθούν να μην επικοινωνούν καθόλου μεταξύ τους. Αυτό δυσκολεύει τη εξυπηρέτηση τον και τον αναγκάζει να μετακινείται από φορέα σε φορέα, ώσπου να λάβει τα απαραίτητα δικαιολογητικά, τα οποία και να μεταφέρει ο ίδιος στην αρμόδια υπηρεσία, με σκοπό να απολαύσει μια υπηρεσία ή να λάβει ένα απαραίτητο δικαιολογητικό (πχ. να λάβει ένα επίδομα αν το δικαιούται). Παράλληλα καθυστερεί η απόλαυση ενός προνομίου από τον πολίτη (πχ. σύνταξη), ενώ δυσκολεύει και η επιχειρηματική δραστηριότητα στην χώρα, αφού οι αρμόδιοι υπάλληλοι δεν έχουν την δυνατότητα να ζητήσουν αυτεπάγγελτος ή σε πραγματικό χρόνο τις πληροφορίες που χρειάζονται. Συνεπώς αργούν να εξυπηρετήσουν τον πολίτη και τον ταλαιπωρούν. Αρκετά δε από τα μητρώα είναι ανενήμερωτα ή υπάρχουν σε αυτά λανθασμένες καταχωρήσεις ή και δίπλο-τρίπλο εγγραφές. Ειδικότερα προβλήματα υπάρχουν σε σχέση με τον ΑΔΤ , ο οποίος αλλάζει κάθε φορά που ο πολίτης αλλάζει ταυτότητα ή την αντικαθιστά λόγω απώλειας ή φθοράς. Όσον αφορά τον ΑΦΜ αυτός , έως τώρα εκδίδεται εφόσον ο πολίτης έχει συμπληρώσει το 18 έτος, παρότι είναι μοναδικός και ισόβιος για κάθε πολίτη. Το ίδιο συμβαίνει και με τον ΑΜΚΑ, ο οποίος δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως ΠΑ, αφού εμπεριέχει την ημερομηνία γέννησης που είναι προσωπικό δεδομένο. Τελευταία γίνεται προσπάθεια να λαμβάνει ο κάθε πολίτης ΑΦΜ και ΑΜΚΑ από την γέννηση.

Όλα τα παραπάνω προβλήματα δημιουργούν δυσαρέσκεια στον πολίτη , ενώ μειώνουν ή αναβάλλουν τις άμεσες ξένες, αλλά και τις εγχώριες επενδύσεις στην χώρα, με συνέπεια την μη ανάπτυξη της. Η επίτευξη όμως ανάπτυξης είναι ιδιαίτερα σημαντική σε μια περίοδο κρίσης όπως αυτή που διανύουμε. Η γραφειοκρατία γεννά κόστος σε χρόνο, χρήμα και την αναβολή επενδύσεων στη χώρα, πράγμα που οδηγεί σε απώλειες εσόδων και θέσεων εργασίας.

Επιπλέον, ιδιαίτερα πριν τον ψηφιακό μετασχηματισμό που επιχειρείται στη χώρα, οι υπηρεσίες ήταν οργανωμένες γύρω από την δημόσια υπηρεσία και όχι γύρω από τον πολίτη και τις ανάγκες του. Η ταλαιπωρία που υφίσταντο ο πολίτης προκειμένου να εξυπηρετηθεί, αφενός μεν του δημιουργούσε αγανάκτηση , αφετέρου δε μείωνε την υποστήριξη και εμπιστοσύνη του στην δημόσια διοίκηση , της οποίας αποτελεί πελάτη-χρηματοδότη. Επιπρόσθετα τα πολλαπλά μητρώα καθιστούν δυσκολότερο τον έλεγχο τόσο του δημόσιου υπαλλήλου και όσο και του πολίτη. Αυτό δημιουργεί ζητήματα ενδεχόμενης συναλλαγής μεταξύ των και άνισης μεταχείρισης κάποιας μερίδας των πολιτών. Παράλληλα ορισμένοι πολίτες λόγω των πολλαπλών

μητρώων και εφόσον είναι δύσκολες οι διασταυρώσεις, προσπαθούν να παραπλανήσουν τις αρχές με ψευδή στοιχεία, ώστε να αποκομίσουν παράνομα οφέλη. Για παράδειγμα να φοροδιαφύγουν ή να καταναλώνουν παροχές που δεν δικαιούνται. Επιπρόσθετα ζητήματα απάτης καθίστανται ευκολότερα όταν υπάρχουν πολλαπλά μητρώα.

Δεν θα πρέπει να ξεχνάμε και το υψηλότερο διοικητικό κόστος που συνεπάγεται η τήρηση πολλαπλών μητρώων. Χρειάζονται έξοδα για εξοπλισμό, λογισμικό, αδειών χρήσης και έξοδα υποστήριξης-συντήρησης των παραπάνω, ενώ παράλληλα δημιουργείτε πολλές φορές και ζήτημα εξάρτησης από έναν προμηθευτή, με συνέπεια την σταδιακή αύξηση του κόστους διατήρησης και αναβάθμισης των συστημάτων και εφαρμογών. Ιδιαίτερα προβλήματα δημιουργούνται αν τα συστήματα δεν είναι ανοικτής αρχιτεκτονικής και δεν μπορούν να επικοινωνήσουν με άλλα συστήματα του δημόσιου τομέα.

Κεφάλαιο 2^ο : Αριθμοί του Πολίτη σε άλλες χώρες της Ε.Ε

Πέραν των δικών μας αριθμών είναι χρήσιμο να εξετάσουμε τι συμβαίνει σε άλλες χώρες της Ε.Ε σε σχέση με τους βασικούς αριθμούς του πολίτη, ποιοι υπάρχουν, για ποιες χρήσεις και αν διαλειτουργούν μεταξύ τους. Σκοπός μας να βγάλουμε χρήσιμα συμπεράσματα και να δούμε αν υπάρχουν καλές πρακτικές που θα μπορούσαν να εφαρμοστούν και στην δική μας περίπτωση. Θα εξετάσουμε πέντε βασικούς αριθμούς: τον αναγνωριστικό αριθμό πολίτη, τον φορολογικό αριθμό, τον αριθμό κοινωνικής ασφάλισης, τον αριθμό διαβατηρίου και την άδεια οδήγησης, δεδομένου ότι οι τρεις από αυτούς, μαζί με το μητρώο του πολίτη, εξετάζεται να ενοποιηθούν σε ένα Μοναδικό Προσωπικό Αριθμό Πολίτη στη χώρα μας.

2.1 Γερμανία

Στη Γερμανία υπάρχει η εθνική αναγνωριστική κάρτα του πολίτη (The German National Identity Card). Εκδίδεται από το Υπουργείο Εσωτερικών. Είναι μια έξυπνη κάρτα, που περιέχει τσιπ με τα βασικά στοιχεία του πολίτη, τον μοναδικό αριθμό αλλά και τα βιομετρικά του. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί στο διαδίκτυο, σε τερματικούς

σταθμούς, κυβερνητικές υπηρεσίες και σε αυτόματους πωλητές. Φέρει φωτογραφία και προαιρετικά δακτυλικό αποτύπωμα. Μπορεί να ενεργοποιηθεί, ξεχωριστά, η δυνατότητα της ηλεκτρονικής υπογραφής. Διαθέτει ενισχυμένες δυνατότητες ασφάλειας και ειδική προστασία για τα βιολογικά δεδομένα. Φέρει λογότυπο στο πίσω μέρος. Αναγνωρίζεται στην Ε.Ε και σε ορισμένες χώρες με τις οποίες υπάρχει διακρατική συμφωνία (πχ. Τυνησία, Αίγυπτος κ.α). Υποχρεωτική για άνω των 16 ετών. Η έκδοση της κοστίζει. Περισσότερες πληροφορίες μπορεί κάποιος να αναζητήσει εδώ (https://www.personalausweisportal.de/EN/Citizens/German_ID_Card/German_ID_Card_node.html), «Γερμανικό Υπουργείο Εσωτερικών» τελευταία επίσκεψη 17/7/20).

Στην Γερμανία υπάρχει και αριθμός φορολογικού μητρώου (TIN, Steuidentifikationsnummer), είναι 11 ψήφιος και έχει ισχύ στην επικράτεια. Εισήχθη το 2008 και αντικατέστησε το προηγούμενο (TIN, Steuernummer). Η βασική τους διαφορά είναι ότι ο καινούριος δεν αλλάζει όταν αλλάζεις μέρος διαμονής. Ας μην ξεχνάμε ότι η Γερμανία αποτελείται από κρατίδια. Ο αριθμός είναι απαραίτητος για την συνδιαλλαγή του πολίτη με τις φορολογικές αρχές και τις επιχειρήσεις, είτε ως πελάτη, είτε ως εργαζόμενο (https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/tax-cooperation-control/administrative-cooperation/tax-identification-numbers-tin_en), «Ευρωπαϊκή Επιτροπή», τελευταία επίσκεψη 17/7/20) & (<https://germantaxes.de/tax-tips/tax-id-and-tax-number>), τελευταία επίσκεψη 17/7/20). Όσον αφορά τον αριθμό ασφάλισης, αυτός είναι 12 ψήφιος, δεν αλλάζει με την πάροδο του χρόνου και αποστέλλεται εντός ενός μηνός ταχυδρομικά από τις αρμόδιες υπηρεσίες ασφάλισης στον εργαζόμενο. Ο εργοδότης υποχρεούται να ασφαλίσει τον εργαζόμενο του. Επίσης συνδέεται άμεσα με τον προσωπικό συνταξιοδοτικό λογαριασμό. Ανάλογα με τις εισφορές υπολογίζεται το ποσό της σύνταξης που θα πάρει ο ασφαλισμένος (<https://www.hamburg.com/healthinsurance/11845870/social-security-number/>), «Δήμος Αμβούργου», τελευταία επίσκεψη 17/7/20).

Όσον αφορά την άδεια οδήγησης εκδίδεται από την ομοσπονδιακή αρχή μεταφορών, η οποία ανήκει στο υπουργείο μεταφορών και ψηφιακών υποδομών. Τα όρια ηλικίας, αναλόγως του τύπου της άδειας είναι μεταξύ 16-24 ετών. Για τις σύγχρονες άδειες οδήγησης ισχύει ότι και στην ελληνική περίπτωση (https://europa.eu/youreurope/citizens/vehicles/driving-licence/get-driving-licence/germany/index_en.htm), τελευταία επίσκεψη 20/7/20).

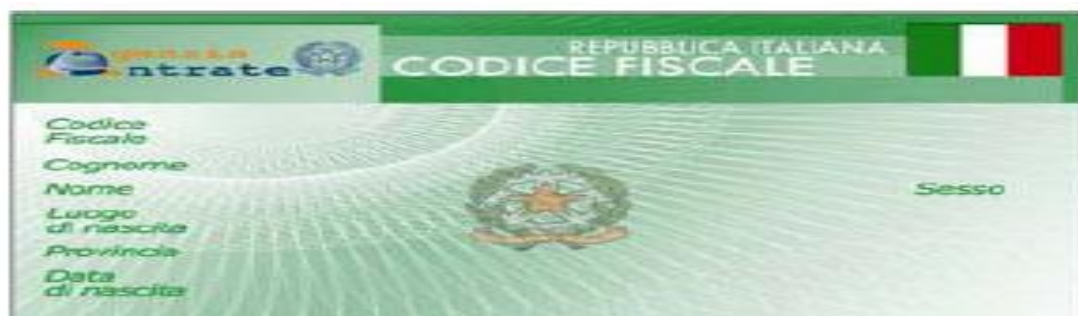
Τέλος υπάρχει το διαβατήριο, το οποίο ακολουθεί τα διεθνή πρότυπα, περιέχει βιομετρικά στοιχεία, εκδίδεται για ενήλικες και για ανήλικους, λαμβάνεται επί πληρωμή, έχει περιορισμένη ισχύ και χρήση κυρίως στο εξωτερικό (<https://www.germany.info/us-en/service/02-PassportsandIDCards/passport/941512>, διαβατήριο, τελευταία επίσκεψη 17/8/20).

2.2 Ιταλία

Στην μεσογειακή Ιταλία υπάρχει η ηλεκτρονική αναγνωριστική κάρτα του πολίτη (carta di identita elettronica ,CIE), εκδίδεται για κάθε ιταλό πολίτη και στους νόμιμα διαμένοντες ξένους στη χώρα (υπό προϋποθέσεις). Αντικαθιστά σταδιακά το πρότερο έντυπο έγγραφο. Περιέχει τις βασικές πληροφορίες ,φωτογραφία και δακτυλικό αποτύπωμα. Τα στοιχεία είναι γραμμένα πάνω στην κάρτα, ενώ περιέχονται και σε μικροτσίπ. Εκδίδονται κατόπιν αίτησης στον δήμο κατοικίας του πολίτη, από το Υπουργείο Εσωτερικών. Αναγνωρίζεται στην επικράτεια της Ιταλίας, στις χώρες της ΕΕ και σε ορισμένες χώρες με τις οποίες υπάρχει διακρατική συμφωνία (πχ. Τυνησία, Αίγυπτος κ.α). Η έκδοση της κοστίζει. Για την έκδοση της τελευταία απαιτείται και ο φορολογικός αριθμός. Τέλος έχει διάρκεια 10ετή. Χρησιμοποιείται για ταυτοποίηση του πολίτη (<https://www.esteri.it/mae/en/error.html>, τελευταία επίσκεψη 17/7/20, τελευταία επίσκεψη 17/7/20).

Ο μοναδικός αριθμός φορολογικού μητρώου στην Ιταλία (Italian: *Codice fiscale*) είναι 16 ψήφιος, αποτελούμενος από γράμματα και αριθμούς. Εκδίδεται από το υπουργείο Οικονομικών. Άφορα όλους τους ιταλούς πολίτες, όσους υπάγονται το ΠΔ 605/ 29-9-73 και τους ανήλικους που μπορούν να τον λάβουν κατόπιν αίτησης των γονέων τους. Ο αριθμός είναι απαραίτητος για φορολογική χρήση και συναλλαγές με το κράτος και μεταξύ ιδιωτών και είναι ισόβιος. Παρέχεται δυνατότητα έκδοσης και σε πολίτες που δεν περιλαμβάνονται στο ιταλικό σύστημα υγείας. Ο αριθμός χρησιμοποιείται και για την κοινωνική ασφάλιση στην Ιταλία. Το ασφαλιστικό σύστημα χρηματοδοτείται από τις εισφορές των εργαζόμενων, εργοδοτών και των αυτοαπασχολούμενων, καθώς επίσης και από την φορολογία. Το σύστημα ασφάλισης παρέχει υπηρεσίας υγείας και συντάξεις. Η μορφή της κάρτας διαφέρει από αυτή που είναι μόνο φορολογική. (<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1116&langId=en&intPageId=4616> , «Ευρωπαϊκή Επιτροπή», τελευταία επίσκεψη 17/7/20) & https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/tax-cooperation-control/administrative-

[cooperation/tax-identification-numbers-tin_en](https://ec.europa.eu/taxation/customs/ cooperation/tax-identification-numbers-tin_en) , «Ευρωπαϊκή Επιτροπή», τελευταία επίσκεψη 17/7/20).

Εικόνα 3: Ιταλική Φορολογική κάρτα (πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή)

Εικόνα 4: Ιταλική Ασφαλιστική-Φορολογική κάρτα (πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή)

Όσον αφορά την άδεια οδήγησης εκδίδεται από το υπουργείο μεταφορών, η έκδοση του ποικίλει ανάλογα με τον τύπο του οχήματος (16-21 ετών), έχει ημερομηνία λήξης και στην σύγχρονη έκδοση της ακολουθεί τις προδιαγραφές που θέτει το ευρωπαϊκό πρότυπο (https://europa.eu/youreurope/citizens/vehicles/driving-licence/get-driving-licence/italy/index_en.htm, τελευταία επίσκεψη 20/7/20). Τελευταίο έγγραφο είναι το διαβατήριο, το οποίο ακολουθεί τα διεθνή πρότυπα, περιέχει βιομετρικά στοιχεία, εκδίδεται για ενήλικες και για ανήλικους, λαμβάνεται επί πληρωμή, έχει περιορισμένη ισχύ και χρήση κυρίως στο εξωτερικό ([https://consolondra.esteri.it/consolato_londra/en/i_servizi/per i cittadini/passaporti/](https://consolondra.esteri.it/consolato_londra/en/i_servizi/per_i_cittadini/passaporti/), διαβατήρια, τελευταία επίσκεψη, 17/8/20).

2.3 Σουηδία

Μια αναπτυσσόμενη ψηφιακά χώρα είναι η Σουηδία. Η χώρα αυτή βρίσκεται ψηλά στον δείκτη DESI, ενώ το 2018 ήταν πρώτη παγκοσμίως σε ηλεκτρονικές συναλλαγές, με το φυσικό χρήμα να αποτελεί είδος υπό εξαφάνιση (https://www.real.gr/oikonomia/arthro/h_souidia_proti_pagkosmios_se_ilektronikes_synallages_yparxoun_katastimata_pou_den_dexontai_metrita-504741/, Παγκόσμια

πρωτιά της Σουηδίας στις ηλεκτρονικές συναλλαγές, τελευταία επίσκεψη 23/7/20). Θα ήταν σκόπιμο λοιπόν να εξετάσουμε τα βασικά αναγνωριστικά έγγραφα και αριθμούς που χρησιμοποιούν οι πολίτες της. Καταρχήν μια βασική ,αλλά όχι υποχρεωτική, βιομετρική κάρτα είναι η Ταυτότητα (National Identity Card) (<https://polisen.se/en/services-and-permits/passport-and-national-id-card/>, ταυτότητα, τελευταία επίσκεψη 23/7/20). Εκδίδεται από την αστυνομία. ενσωματώνει μικροτσίπ, αναγραφεί τα βασικά στοιχεία του πολίτη (συμπεριλαμβανομένου του ΑΦΜ) και φωτογραφία του. Χρησιμεύει για ταυτοποίηση του προσώπου εντός Σουηδίας, εντός ΕΕ, για άνοιγμα τραπεζικού λογαριασμού, ισχύει για 5 χρόνια και η απόκτηση της είναι επί πληρωμή. Δεν υπάρχει όριο ηλικίας για την έκδοση της. Περιέχει από το 2007 και ψηφιακό κλειδί γνησιότητας.

Όσον αφορά τον ΑΦΜ (TIN), αναφέρεται Ατομικός Αριθμός Ταυτοποίησης (PIN) (για όσους είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο πολιτών) ή ως Συντονιστικός Αριθμός (αν ο πολίτης δεν έχει εγγραφεί στο μητρώο πολιτών), εκδίδεται από τις φορολογικές αρχές, είναι 10ψήφιος, προσωπικός , μόνιμος και υποχρεωτικός για τους Σουηδούς υπηκόους και όσους εργάζονται στη Σουηδία. Αναγράφεται στο δελτίο ταυτότητας, το διαβατήριο και την άδεια οδήγησης. Χρησιμοποιείται ευρύτατα για οικονομικές συναλλαγές με το δημόσιο, αλλά στον ιδιωτικό τομέα (https://ec.europa.eu/taxation_customs/tin/pdf/el/TIN_country_sheet_SE_el.pdf,

Ατομικός Αριθμός Ταυτοποίησης, τελευταία επίσκεψη, 23/7/20).

Το διαβατήριο αποτελεί άλλο ένα έγγραφο που χρησιμοποιείται στην Σουηδία. Εκδίδεται από τις αστυνομικές αρχές για πολίτες 18 ετών και άνω, με χρέωση του πολίτη. Περιέχει μικροτσίπ και όλα τα βασικά στοιχεία του πολίτη, τον ΑΦΜ του και την ημερομηνία λήξης του. Χρησιμοποιείται κυρίως στο εξωτερικό (<https://polisen.se/en/services-and-permits/passport-and-national-id-card/>, διαβατήριο, τελευταία επίσκεψη 23/7/20). Τέλος οι σουηδοί πολίτες χρησιμοποιούν την άδεια οδήγησης, η οποία εκδίδεται από την υπηρεσία μεταφορών, για πολίτες 15 -18 ετών και άνω (ανάλογα με τον τύπο της άδειας) ,με ισχύ για δέκα χρόνια. Ισχύει στην Σουηδία και πανευρωπαϊκά. Η άδεια περιέχει βασικά στοιχεία του πολίτη, φωτογραφία και τον ΑΦΜ του (https://europa.eu/youreurope/citizens/vehicles/driving-licence/driving-licence-exchange-recognition/sweden/index_en.htm ,άδεια οδήγησης, τελευταία επίσκεψη 23/7/20) .

2.4 Εσθονία

Η περίπτωση της Εσθονίας είναι ιδιαίτερη και η πλέον εξελιγμένη όσον αφορά τα ζητήματα ταυτοποίησης των πολιτών και χρήσης της κάρτας του πολίτη (id-card). Η κάρτα είναι νέου τύπου, με μικροτσιπ, περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία του πολίτη και έναν 11ψήφιο κωδικό, ο οποίος χρησιμοποιείται ως ΑΦΜ, αλλά και ως αριθμός κοινωνικής ασφάλισης. Η χρήση του είναι υποχρεωτική. Αναγνωρίζεται σε όλη την Ε.Ε και έχει ισχύ τουλάχιστον 5 χρόνια. Εκδίδεται από την αστυνομία με χρέωση, αφορά ενήλικες και παιδιά, αλλά μπορεί να εκδοθεί και σε κατοίκους της Ε.Ε, εφόσον έχουν έννομο συμφέρον (<https://www.politsei.ee/en/instructions/applying-for-an-id-card-for-an-adult> , «Αστυνομία Εσθονίας» , τελευταία επίσκεψη 12/7/20). Επίσης το τσιπ της περιέχει ένα 384-bit κρυπτογραφημένο δημόσιο κλειδί, το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως αποδεικτικό ταυτοποίησης του προσώπου σε ένα ηλεκτρονικό περιβάλλον. Η χρησιμότητα της κάρτας είναι μεγάλη, όπως περιγράφεται στον ιστότοπο e-estonia, μπορεί να χρησιμοποιηθεί πέραν της ταυτοποίησης του πολίτη, για ταξίδια εντός Ε.Ε, για ταυτοποίηση κατά την είσοδο σε τραπεζικό λογαριασμό, για ψηφιακή υπογραφή και για ηλεκτρονική ψηφοφορία. Η κάρτα μπορεί να χρησιμοποιηθεί για ιατρικούς και φορολογικούς σκοπούς. Συγκεκριμένα για έλεγχο ιατρικών αρχείων, την ηλεκτρονική συνταγογράφηση και για την υποβολή φορολογικών δηλώσεων. Το 98% των εσθονών έχουν ID-Card ,ενώ το 67% χρησιμοποιούν τις δυνατότητες της σε καθημερινή βάση. Όπως αναφέρεται στον ιστότοπο 5 εργάσιμες μέρες το χρόνο σώζονται από τις ηλεκτρονικές υπογραφές.

Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι η Εσθονία παρέχει και ειδικές κάρτες SIM για κινητά (Mobile-ID) και έξυπνες κάρτες (Smart-Card), οι οποίες παρέχουν την δυνατότητα ψηφιακής υπογραφής στους πολίτες, πράγμα που διευκολύνει την ασφαλή αναγνώριση και τους δίνει την δυνατότητα να απολαύσουν περισσότερες ηλεκτρονικές υπηρεσίες. Ειδικότερα η Mobile-Id δεν χρειάζεται card-reader και βασίζεται σε μια ειδική SIM που παρέχεται κατόπιν αίτησης από τον τηλεφωνικό πάροχο στον πελάτη. Στη SIM υπάρχει αποθηκευμένο ένα ιδιωτικό κλειδί, το οποίο μαζί με μια εφαρμογή παρέχουν υπηρεσίες αυθεντικοποίησης και ψηφιακής υπογραφής. Το 16% των εσθονών ψηφοφόρων χρησιμοποιούν την εφαρμογή. Όσοι δεν μπορούν να έχουν την ειδική SIM, μπορούν να χρησιμοποιήσουν μια Smart-id. Πρόκειται για μια εφαρμογή που μπορεί κάποιος πολίτης να κατεβάσει και να εγκαταστήσει στο κινητό του (είναι συμβατή με λειτουργικό κινητών Android & iOS), είναι εύκολη στην χρήση, βολική και μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να επιβεβαιώσει κάποιος τραπεζικές συναλλαγές ή να υπογράψει

ηλεκτρονικά συμφωνίες. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε έξυπνα κινητά (Smartphones) ή και σημειωματάρια-μίνι υπολογιστές (tablets). Το μόνο που χρειάζεται ο πολίτης είναι η πρόσβαση σε WiFi δίκτυο ή δίκτυο internet (πχ.4G). Κάθε ηλεκτρονική συναλλαγή απαιτεί την κατανάλωση 5kb. Στον ιστότοπο υπάρχει βίντεο με οδηγίες χρήσεις. <https://youtu.be/4VI6hqgfAF4> , (<https://e-estonia.com/solutions/e-identity/id-card/> , «Ηλεκτρονική Εσθονία», τελευταία επίσκεψη 17/7/20).

Επιπρόσθετα στον ίδιο ιστότοπο ενδιαφέρον παρουσιάζει η παροχή από την Εσθονία της ηλεκτρονικής κατοικίας (e-residency). Πρόκειται για μια ηλεκτρονική κοινότητα στην οποία μπορούν να εγγραφούν πολίτες απ' όλο τον κόσμο και οι οποίοι λαμβάνουν μια ηλεκτρονική ταυτότητα. Μέσω αυτής, οι αλλοδαποί πολίτες μπορούν να έχουν πρόσβαση στον επιχειρηματικό κόσμο της Ε.Ε, να ιδρύσουν και να διαχειριστούν τις επιχειρήσεις τους ηλεκτρονικά. Ήδη πολίτες από 165 χώρες έχουν κάνει αίτηση για απόκτηση ηλεκτρονικής κατοικίας. Στόχος της είναι η προσέλκυση επενδύσεων και φορολογικών εσόδων στη χώρα. Η χρήση όλων των παραπάνω καρτών και ηλεκτρονικών δυνατοτήτων προϋποθέτει ευρεία χρήση του διαδικτύου από τους πολίτες. Στην Εσθονία αυτή βρίσκεται στο 91,6%, ένα ποσοστό ιδιαίτερα υψηλό. Όσον αφορά την άδεια οδήγησης εκδίδεται από την διεύθυνση οδικών μεταφορών της Εσθονίας, η ηλικία απόκτησης της ποικίλει ανάλογα με τον τύπο του οχήματος, έχει περιορισμένη διάρκεια για τους οδηγούς άνω των 65 ετών και στην σύγχρονη εκδοχή της ακολουθεί το ευρωπαϊκό πρότυπο (https://europa.eu/youreurope/citizens/vehicles/driving-licence/get-driving-licence/estonia/index_en.htm, τελευταία επίσκεψη 20/7/20). Τέλος υπάρχει το διαβατήριο, εκδίδεται από την αστυνομία, έχει 10ετή ισχύ, εκδίδεται για ενήλικους και ανήλικους, για χρήση στο εξωτερικό, (<https://www2.politsei.ee/en/teenused/isikut-toendavad-dokumendid/eesti-kodaniku-pass/>, διαβατήριο, τελευταία επίσκεψη 17/8/20).

+

2.5 Κύπρος

Η Κύπρος από το 2015 εκδίδει βιομετρικές ταυτότητες (ID –Cards), που περιέχουν όλα τα βασικά προσωπικά στοιχεία του πολίτη, φωτογραφία και δακτυλικά αποτυπώματα είναι υποχρεωτική για πολίτες άνω των 12 ετών, είναι βασικό μέσο ταυτοποίησης του ατόμου και έχει 10ετή ισχύ για τους ενήλικες και 5ετή για τους

ανήλικους. Εκδίδεται από το Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης. Η έκδοση της έχει κόστος. Χρησιμοποιείται καθολικά εντός Κύπρου και αναγνωρίζεται στις χώρες της Ε.Ε. («Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης», http://www.moi.gov.cy/moi/CRMD/crmd.nsf/page06_gr/page06_gr?OpenDocument ,τελευταία επίσκεψη 17/7/20). Πέραν του αριθμού ταυτότητας, ο πολίτης λαμβάνει μοναδικό 9 ψήφιο (8 αριθμού και 1 γράμμα) ΑΦΜ. Ο ΑΦΜ εκδίδεται από το Τμήμα φορολογίας του Κυπριακού Υπουργείου Οικονομικών (https://www.mof.gov.cy/mof/tax/taxdep.nsf/page57_gr/page57_gr?opendocument , «Τμήμα Φορολογίας Υπουργείου Οικονομικών», τελευταία επίσκεψη 17/7/20). Αφορά ιδιώτες και νομικά πρόσωπα (ημεδαπά και αλλοδαπά), που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο. Χρησιμοποιείται για φορολογική χρήση και για θέματα δικαιωπραξιών στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα.

Επιπρόσθετα υπάρχει ο αριθμός ασφάλισης που αφορά μισθωτούς ,αυτοτελώς εργαζομένους και προαιρετικά ασφαλισμένους. Παρέχεται από την Υπηρεσία Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Το ασφαλιστικό σύστημα βασίζεται στις εισφορές των εργοδοτών ,των ασφαλισμένων και του κράτους. Το σύστημα παρέχει παροχές σε είδος και χρήμα, ενώ καλύπτει και τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα των ασφαλισμένων(http://www.mlsi.gov.cy/mlsi/sid/sidv2.nsf/index_gr/index_gr?OpenDocument , Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, τελευταία επίσκεψη 17/7/20) .

Όσον αφορά την άδεια οδήγησης εκδίδεται από το τμήμα οδικών μεταφορών, ανάλογα με τον τύπο της άδειας, αφορά ηλικίες 18-22 έτη και ακολουθεί κι αυτό στην σύγχρονη μορφή του τα ευρωπαϊκά πρότυπα (https://europa.eu/youreurope/citizens/vehicles/driving-licence/get-driving-licence/cyprus/index_el.htm, τελευταία ενημέρωση 20/7/20). Τέλος υπάρχει το διαβατήριο, το οποίο ακολουθεί τα διεθνή πρότυπα, είναι βιομετρικό, εκδίδεται τόσο για ενήλικους, όσο και για ανήλικους (με βάση κάποια δικαιολογητικά), ισχύ 5-10 έτη, έκδοση επί πληρωμή και χρήση κυρίως στο εξωτερικό (http://www.mfa.gov.cy/mfa/Embassies/Embassy_Athens.nsf/DMLpassport_gr/DMLpassport_gr?OpenDocument, διαβατήριο, τελευταία επίσκεψη 17/8/20).

Πρέπει να τονισθεί ότι η σύγχρονες άδειες οδήγησης σε αρκετές χώρες της Ε.Ε μπορούν να χρησιμοποιούνται και ως αποδεικτικά ταυτοποίησης του πολίτη. Παρακάτω παραθέτουμε υπόδειγμα της ευρωπαϊκής άδειας οδήγησης.

ΥΠΟΛΕΙΠΜΑ ΑΔΕΙΑΣ ΟΔΗΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Σελίδα 1

ΑΔΕΙΑ ΟΔΗΓΗΣΗΣ (ΚΡΑΤΟΣ ΜΕΛΟΣ)	
1.	
2.	
3.	
4a.	4c.
4b.	(4d.)
5.	
6.	
7.	
8.	(8.)
9.	

1. επώνυμο του κατόχου,
2. όνομα του κατόχου,
3. ημερομηνία και τόπος γέννησης του κατόχου,
4. (α) ημερομηνία έκδοσης της άδειας,
4. (β) ημερομηνία λήξης της ισχύος της άδειας ή μια παύλα στην περίπτωση που η ισχύς της άδειας έχει απεριόριστη διάρκεια δυνάμει της διατάξης του άρθρου 7, παράγραφος 2, στοιχείο γ),
4. (γ) ορισμό της αρχής που εκδίδει την άδεια (μπορεί να εκτυπωθεί στη σελίδα 2),
4. (δ) αριθμό άλλο από τον περιλαμβανόμενο στη στήλη 5, που χρησιμοποιεί στη διαχείριση της άδειας οδήγησης (προαιρετικά),
5. τον αριθμό της άδειας,
6. φωτογραφία του κατόχου,
7. την υπογραφή του κατόχου,
8. διαμονή, κατοικία ή ταχυδρομική διεύθυνση (προαιρετικά),
9. τις κατηγορίες οχημάτων που έχει δικαίωμα να οδηγεί ο κάτοχος της άδειας (οι εθνικές κατηγορίες εκτυπώνονται με άλλο τρόπο στοιχείων από τις εναρμονισμένες κατηγορίες).

Σελίδα 2

13.	9	10.	11.	12.
(14.)	Α			
	Β			
	Β1			
	Β2			
	Β3			
	Β4			
	Β5			
	Β6			
	Β7			
	Β8			
	Β9			
	Β10			
	Β11			
	Β12			
	Β13			
	Β14			
	Β15			
	Β16			
	Β17			
	Β18			
	Β19			
	Β20			
	Β21			
	Β22			
	Β23			
	Β24			
	Β25			
	Β26			
	Β27			
	Β28			
	Β29			
	Β30			
	Β31			
	Β32			
	Β33			
	Β34			
	Β35			
	Β36			
	Β37			
	Β38			
	Β39			
	Β40			
	Β41			
	Β42			
	Β43			
	Β44			
	Β45			
	Β46			
	Β47			
	Β48			
	Β49			
	Β50			
	Β51			
	Β52			
	Β53			
	Β54			
	Β55			
	Β56			
	Β57			
	Β58			
	Β59			
	Β60			
	Β61			
	Β62			
	Β63			
	Β64			
	Β65			
	Β66			
	Β67			
	Β68			
	Β69			
	Β70			
	Β71			
	Β72			
	Β73			
	Β74			
	Β75			
	Β76			
	Β77			
	Β78			
	Β79			
	Β80			
	Β81			
	Β82			
	Β83			
	Β84			
	Β85			
	Β86			
	Β87			
	Β88			
	Β89			
	Β90			
	Β91			
	Β92			
	Β93			
	Β94			
	Β95			
	Β96			
	Β97			
	Β98			
	Β99			
	Β100			

9. τις κατηγορίες οχημάτων που έχει δικαίωμα να οδηγεί ο κάτοχος της άδειας (οι εθνικές κατηγορίες εκτυπώνονται με άλλο τρόπο στοιχείων από τις εναρμονισμένες κατηγορίες),
10. την ημερομηνία πρώτης έκδοσης για κάθε κατηγορία (η ημερομηνία αυτή πρέπει να επαναλαμβάνεται στη νέα άδεια σε περίπτωση αντικατάστασης ή ανανέωσης)· κάθε πεδίο της ημερομηνίας συμπληρώνεται με δύο ψηφία και με την εξής ακολουθία: ημέρα-μήνας-έτος (ΗΗ.ΜΜ.ΕΕ),
11. την ημερομηνία λήξης της ισχύος για κάθε κατηγορία· κάθε πεδίο της ημερομηνίας συμπληρώνεται με δύο ψηφία και με την εξής ακολουθία: ημέρα-μήνας-έτος (ΗΗ.ΜΜ.ΕΕ),
12. την(τις) πρόσθετη(ες) ένδειξη(εις)/περιορισμό(ούς) σε κωδικοποιημένη μορφή για κάθε σχετική κατηγορία.
Οι κωδικοί έχουν ως εξής:
— κωδικοί 01 έως 99: εναρμονισμένοι κωδικοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης
— κωδικοί 100 έως 199: Εθνικοί κωδικοί

Το ΠΕΙ μπαίνει στην στήλη 12 και στην γραμμή της αντίστοιχης κατηγορίας. Έχει την ένδειξη τον κωδικό 95 και την ημερομηνία λήξης (π.χ.: «95(01.01.12)»)

Εικόνα 5: Άδεια Οδήγησης της Ε.Ε, Πηγή: <https://www.drivenews.gr/archives/2283>, τελευταία επίσκεψη 20/7/20).

2.6 ΗΠΑ

Μια τεχνολογικά προηγμένη χώρα εκτός ΕΕ αποτελούν οι ΗΠΑ. Τα βασικά αναγνωριστικά έγγραφα που χρησιμοποιούν οι αμερικανοί πολίτες είναι κυρίως το πιστοποιητικό γέννησης, η κάρτα κοινωνικής ασφάλισης (SSN) με τον αριθμό της, η άδεια οδήγησης και το διαβατήριο.

Το πιστοποιητικό γέννησης αποδίδεται μετά την γέννηση από τις τοπικές αρχές πιστοποιεί τον τόπο γέννησης και χαρίζει στον κάτοχο του την αμερικανική ιθαγένεια. Αποτελεί την βάση για όλα τα άλλα νομιμοποιητικά έγγραφα. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί για έκδοση διαβατηρίου ή για εγγραφή του παιδιού στο σχολείο.

Όσον αφορά την κάρτα κοινωνικής ασφάλισης, εκδίδεται από τη Διοίκηση Κοινωνικής Ασφάλισης περιέχει τον εννιαψήφιο αριθμό κοινωνικής ασφάλισης, τα προσωπικά στοιχεία του πολίτη, αναγνωρίζει ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά δικαιώματα στον κάτοχο και ελλείπει υποχρεωτικής ID-Card, διαδραματίζει αναγνωριστικό ρόλο, μαζί με κάποιο άλλο έγγραφο ή φωτογραφία. Σε ορισμένες πολιτείες μπορεί να αποκτηθεί και με διαδικτυακή αίτηση (<https://www.ssa.gov/ssnumber/> SSN στις ΗΠΑ, τελευταία επίσκεψη 21/7/20).

Η άδεια οδήγησης αναγνωρίζει ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά δικαιώματα στον κάτοχο και ελλείπει υποχρεωτικής ID-Card, διαδραματίζει αναγνωριστικό ρόλο, μαζί με κάποιο άλλο έγγραφο ή φωτογραφία, αλλά με βάση κάποιες προδιαγραφές που έχουν οριστεί σε ομοσπονδιακό επίπεδο. Περιλαμβάνει τον αριθμό, προσωπικά

στοιχεία του πολίτη, φωτογραφία του και επιπλέον το φύλο του και την ημερομηνία λήξης. Προσδίδει δικαιώματα οδήγησης ανάλογα με την κλάση της. Αποτελεί, ελλείψει υποχρεωτικής χρήσης ID-Card (ταυτότητας), ισχυρό στοιχείο ταυτοποίησης του πολίτη και της ηλικίας αυτού από το κράτος και τις επιχειρήσεις (<http://doa.alaska.gov/dmv/akol/index.htm> , πολιτεία της Αλάσκα, τελευταία επίσκεψη 21/7/20). Τέλος το διαβατήριο εκδίδεται από το υπουργείο εξωτερικών, κατόπιν αίτησης στις τοπικές αρχές ή τα αμερικανικά ταχυδρομεία. Θεωρείται αναγνωριστικό ταυτότητας εντός και κυρίως εκτός των ΗΠΑ. Φέρει τα βασικά στοιχεία του πολίτη, τον αριθμό, την φωτογραφία του και την ημερομηνία λήξης του (<https://travel.state.gov/content/travel/en/passports/need-passport/apply-in-person.html>, έκδοση διαβατηρίου υπουργείου εξωτερικών ΗΠΑ, τελευταία επίσκεψη 21/7/20).

Εικόνα 6: Διαβατήριο ΗΠΑ (πηγή: pixabay.com, δωρεάν εικόνες)

2.7 Σύγκριση

Μια πρώτη παρατήρηση είναι ότι όλες οι παραπάνω χώρες δεν διαθέτουν αναγνωριστική ταυτότητα ID-Card (πχ.ΗΠΑ) ή δεν είναι υποχρεωτική η έκδοση τους (πχ. Ιταλία, Σουηδία) . Αντίθετα τον ρόλο αυτό διαδραματίζει η άδεια οδήγησης ή το διαβατήριο. Καθολικότητα υπάρχει όσον αφορά τον αριθμό φορολογικού μητρώου, τον αριθμό ασφάλισης, την άδεια οδήγησης και το διαβατήριο. Η μορφολογία των καρτών εμφανίζεται παρόμοια σε όλες τις χώρες. Το διαβατήριο έχει καθολική ισχύ και κύρια χρήση εκτός συνόρων. Η άδεια οδήγησης, ο ΑΦΜ και ο ΑΜΚΑ κυρίως εσωτερική. Σε επίπεδο Ε.Ε οι νέες άδειες οδήγησης βασίζονται σε ευρωπαϊκά πρότυπα και έχουν πανευρωπαϊκή ισχύ. Παράλληλα γίνεται προσπάθεια σε όλες τις χώρες για την δημιουργία ηλεκτρονικών καρτών ταυτότητας eID, με πρώτο στόχο την ταυτοποίηση του πολίτη και κατόπιν τη χρησιμοποίησή της σε συναλλαγές του με το δημόσιο και σε δικαιπραξίες με άλλους ιδιώτες. Πρωτοπόρος, στις χώρες που εξετάσαμε, είναι η

Εσθονία, στην οποία ήδη η eID τυγχάνει ευρείας χρήσης (δημόσιο, τράπεζες). Η Ελλάδα υπολείπεται σε σχέση με τις συγκρινόμενες χώρες, αλλά καταβάλει μια σημαντική προσπάθεια να καλύψει το χαμένο έδαφος και να αναπτυχθεί ψηφιακά.

Κεφάλαιο 3^ο: Η αναγκαιότητα θέσπισης ψηφιακής πολιτικής

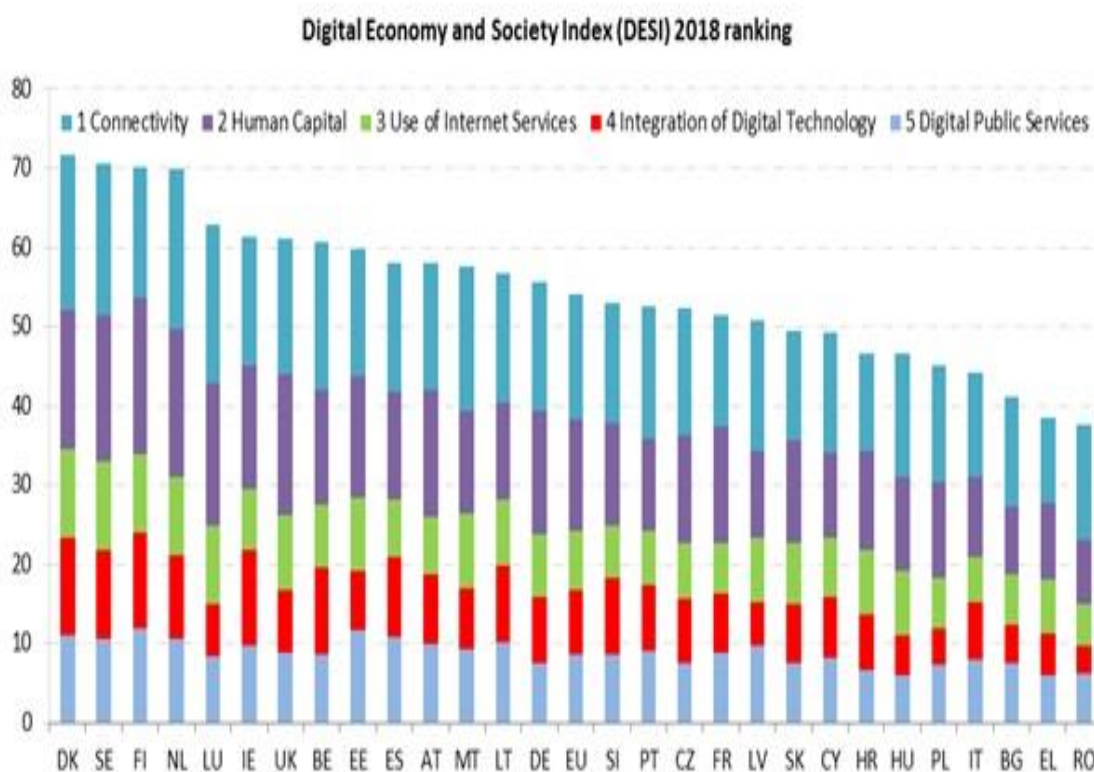
3.1 Η Ευρωπαϊκή Ψηφιακή Πολιτική & ο Δείκτης DESI

Τα προβλήματα που αναφέρθηκαν στο πρώτο κεφάλαιο, σχετικά με τους πολλαπλούς αριθμούς του πολίτη, αναδεικνύουν την ανάγκη για την θέσπιση ενός μοναδικού προσωπικού αριθμού πολίτη, ο οποίος και θα επιλύει πολλά απ'αυτά. Πέραν τούτου σε επίπεδο Ε.Ε γίνεται μια συντονισμένη προσπάθεια ψηφιακού μετασχηματισμού της Ευρώπης, ώστε να αυξήσει την ανταγωνιστικότητα της διεθνώς. Για τον σκοπό αυτό έχει χαραχθεί μια ευρωπαϊκή ψηφιακή στρατηγική, η οποία εξειδικεύεται σε επιμέρους εθνικές στρατηγικές και στόχους. Ειδικότερα εφαρμόζεται η στρατηγική «Ευρώπη 2020», μέρος της οποίας αποτελεί η «Ψηφιακή Ατζέντα της Ευρώπης», ενώ μετά το 2020 η στρατηγική σχηματοποιείται στα συμπεράσματα του Συμβουλίου της ΕΕ με τίτλο 'Το μέλλον μιας ισχυρής ψηφιακής Ευρώπης μετά το 2020: Ενίσχυση της ψηφιακής ανταγωνιστικότητας και της ψηφιακής συνοχής όλων των μελών της Ε.Ε' (<https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2019/06/07/post-2020-digital-policy-council-adopts-conclusions/>, Συμπεράσματα Συμβουλίου Ευρώπης τελευταία επίσκεψη 20/7/20). Η στρατηγική αυτή προέκυψε μετά την σύνοδο κορυφής στο Ταλίν το 2017 και η οποία υπογράφηκε από όλα τα μέλη της Ε.Ε. Η στρατηγική αυτή εφαρμόζεται στην Ελλάδα διαμέσου της 'Εθνικής Ψηφιακής Στρατηγικής 2016-2020' και της 'Βίβλου Ψηφιακού μετασχηματισμού' (Άρθρο 49 του ν.4623/19). Η τελευταία έχει 4ετή διάρκεια και μάλιστα είναι υποχρεωτική για όλους τους φορείς του δημοσίου που αφορά, σύμφωνα με το νέο «Κώδικα Ψηφιακής Διακυβέρνησης» (<http://www.opengov.gr/digitalandbrief/?p=1938>, βίβλος ψηφιακού μετασχηματισμού, τελευταία επίσκεψη 22/7/2020). Μάλιστα στο αρ.7 του ίδιου σχεδίου νόμου αναφέρεται η σύσταση «Συντονιστικής Επιτροπής Ψηφιακού Μετασχηματισμού», η οποία έχει ως αποστολή της το συντονισμό της εφαρμογής της Βίβλου Ψηφιακού Μετασχηματισμού, για την αποτελεσματική υλοποίηση των βασικών παρεμβάσεων της στο σύνολο του δημόσιου τομέα, διατυπώνοντας παράλληλα προτάσεις προς τον Υπουργό Ψηφιακής

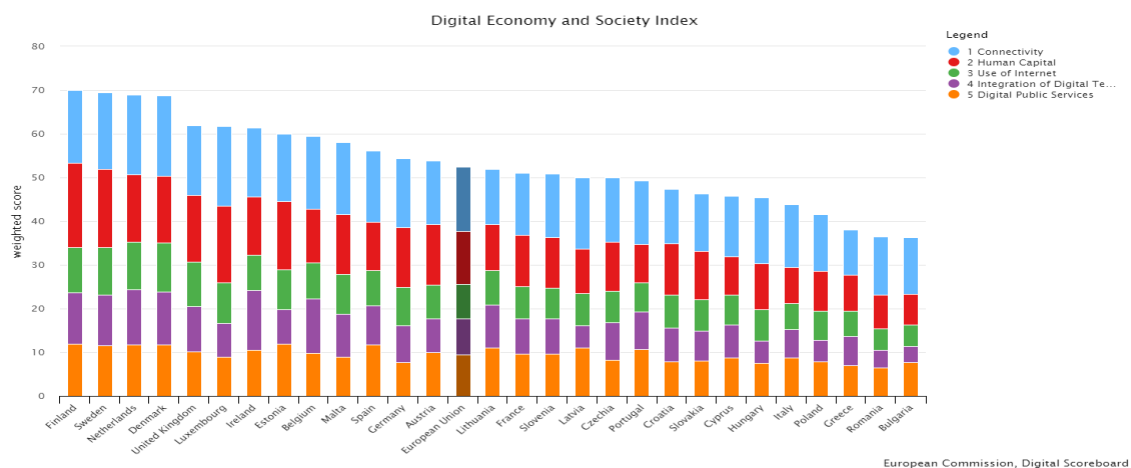
Διακυβέρνησης για την επικαιροποίησή της. Η επιτροπή θα αποτελείται από όλους τους Γενικούς και Ειδικούς Γραμματείς της Κυβέρνησης, ενώ θα προεδρεύει ο Υπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης, με αναπληρωτή τον Γενικό Γραμματέα Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης των Διαδικασιών. Βασική στρατηγική της ΕΕ είναι μια πιο έξυπνη, πράσινη, συνδεδεμένη, κοινωνική και εγγύτερα στον πολίτη Ευρώπη. Οι ψηφιακές επιδόσεις κάθε χώρας απεικονίζονται στον δείκτη DESI, ο οποίος αποτελείται από πέντε συνιστώσες:

- Την συνδεσιμότητα
- Το ανθρώπινο κεφάλαιο
- Τη χρήση του διαδικτύου
- Την ενσωμάτωση της ψηφιακής τεχνολογίας
- Τις Ψηφιακές Δημόσιες υπηρεσίες

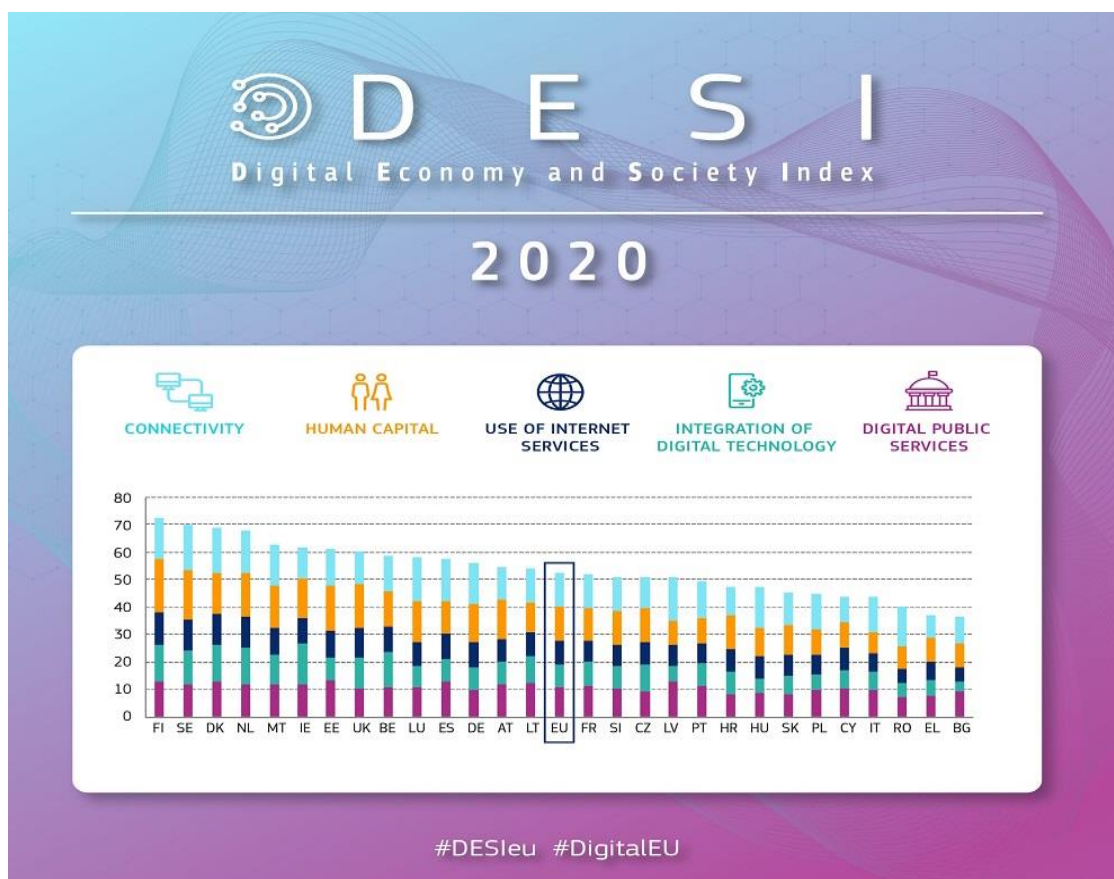
Οι επιδόσεις των χωρών κατά τα έτη 2018-2020 παρατηρούνται στους παρακάτω πίνακες :

Εικόνα 8: Δείκτης DESI 2018, Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, [agenda/files/newsroom/desi2018_correction_35359.jpg](https://ec.europa.eu/agenda/files/newsroom/desi2018_correction_35359.jpg), τελευταία επίσκεψη 20/7/20).

Εικόνα 7: Δείκτης DESI 2019, Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή (<https://digital-agenda-data.eu/datasets/desi/visualizations> και τελευταία επίσκεψη 20/7/20).

Εικόνα 9: Δείκτης Desi 2020 (πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/digital-economy-and-society-index-desi-2020>, DESI 2020, τελευταία επίσκεψη 2/8/20)

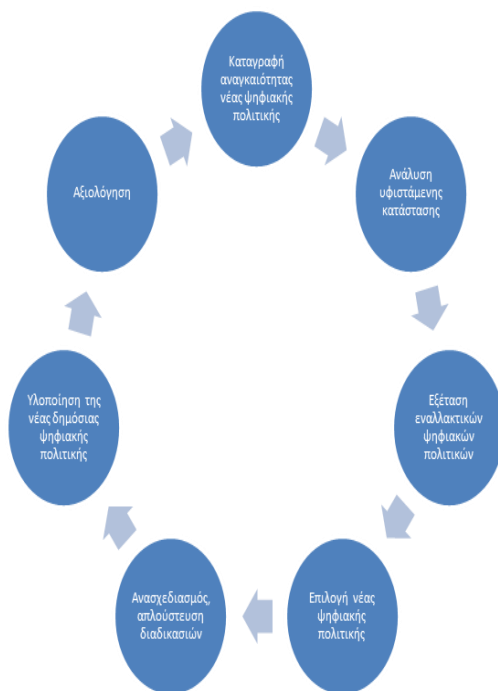
Παρατηρούμε μια υστέρηση της χώρας μας η οποία το 2018 βρίσκεται τρίτη θέση από το τέλος της κατάταξης. Παρόλα αυτά η Ελλάδα από το 2^ο εξάμηνο του 2019 έκανε σημαντική πρόοδο και αυτό αναμένεται να αποτυπωθεί στον δείκτη 2021 (με βάση τα αποτελέσματα του 2020). Παράλληλα και οι άλλες χώρες δεν παραμένουν

στάσιμες αλλά εξακολουθούν να εξελίσσονται. Στις πρώτες θέσεις βρίσκονται κυρίως βορειοευρωπαϊκές χώρες και ορισμένες βαλτικές χώρες, όπως η Εσθονία. Το πρόβλημα στην Ελλάδα είναι πολύ-παραγοντικό, με την Ελλάδα να υστερεί σε όλους τους επιμέρους δείκτες DESI και χρειάζεται να γίνουν συντονισμένα βήματα βελτίωσης σε όλους τους παραπάνω επιμέρους δείκτες (<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/digital-economy-and-society-index-desi>, επιμέρους δείκτες DESI τελευταία επίσκεψη 4/8/20). Η σημερινή κυβέρνηση δίνει ιδιαίτερη έμφαση στη ψηφιακή αναβάθμιση της χώρας και την διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών. Κεντρικό ρόλο σε αυτό έχει το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης (ΥΠΨΗΔ) και η ΓΓΠΣΔΔ. Μέσω της τελευταίας μπορεί να δημιουργηθεί ο ΠΑ του πολίτη, ο οποίος θα βελτιώσει το δείκτη της ενσωμάτωσης της ψηφιακής τεχνολογίας (4) και τον δείκτη που μετρά τις ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες (5), πράγμα το οποίο θα οδηγήσει στη βελτίωση της θέσης της χώρας πανευρωπαϊκά.

3.2 Η Ελληνική Ψηφιακή Πολιτική

Η ελληνική ψηφιακή πολιτική αποτελεί την εφαρμογή μιας δημόσιας πολιτικής, η οποία ακολουθώντας μια παραλλαγή της θεωρία των σταδίων (Carley,1980) ,χωρίζεται στα εξής κατά σειρά βήματα:

1. Καταγραφή αναγκαιότητας νέας ψηφιακής πολιτικής
2. Ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης
3. Εξέταση εναλλακτικών ψηφιακών πολιτικών
4. Επιλογή νέας ψηφιακής πολιτικής
5. Ανασχεδιασμός, απλούστευση διαδικασιών
6. Υλοποίηση της νέας δημόσιας ψηφιακής πολιτικής
7. Αξιολόγηση

Εικόνα 10: Στάδια Νέας Ψηφιακής Δημόσιας Πολιτικής

Το ΥΠΨΗΔ θέλοντας να συμβάλει στην ενίσχυση των ψηφιακών δράσεων ζήτησε από τους δημόσιους φορείς να συμπληρώσουν ένα ερωτηματολόγιο και να απαντήσουν ποιες ψηφιακές δράσεις θα αναλάβουν, προκειμένου να βελτιώσουν προβλήματα κατά την λειτουργία του φορέα τους. Συνοπτικά ο φορέας αναφέρει τον τίτλο της δράσης, την υφιστάμενη κατάσταση (με έμφαση στα μειονεκτήματα), τον φορέα υλοποίησης, τον φορέα λειτουργίας, τους εμπλεκόμενους φορείς, τις επιπτώσεις της δράσης στο δείκτη DESI, τον ορίζοντα υλοποίησης, την σκοπιμότητα, τα ρίσκα και τέλος τα εκτιμώμενα οφέλη.

[Τομέας Παρέμβασης]	[Τίτλος Δράσης]	Ορίζοντας Υλοποίησης Εκτιμώμενη Συνολική Διάρκεια: 1-9, 9-12, 12-24, 24+ μήν Μεσοπρόθεσμος/Βραχυπρόθεσμος
Συνοπτική Περιγραφή Δράσης <i>Αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης σχετικά με το έργο και περιγραφή της λειτουργικότητας</i>		Φορέας Υλοποίησης: Φορέας Λειτουργίας: Ο Φορέας Λειτουργίας (Project Owner) Συμμετέχοντες Φορείς: Λοιποί φορείς που αφορά το έργο
Βιωσιμότητα <i>Η βιωσιμότητα του έργου την επόμενη ημέρα. Ενέργειες που θα είναι ικανός ο φορέας να κάνει. Επόμενα βήματα – Επέκταση – Συντήρηση. Για τη συμβολή των συμμετεχόντων φορέων θα πρέπει να έχει εξασφαλισθεί μία συμφωνία (έχουν λάβει γνώση και συμφωνούν) να δώσουν στοιχεία ή/και να κάνουν χρήση του έργου. Θα γίνουν όλες οι νομοθετικές ή/και αλλαγή του θεσμικού πλαισίου όπου απαιτείται.</i>		Δείκτες Επίπτωσης (impact) <i>Αναφέρονται οι δείκτες επίπτωσης (π.χ. DESI)</i>
Σκοπιμότητα <i>Ποιο πρόβλημα προσπαθεί να λύσει/βελτιώσει; Αποτύπωση του προβλήματος, της ευκαιρίας, του σκοπού του έργου</i>		
Εφικτότητα / Ρίσκα σε σχέση με την υλοποίηση <i>Ποια τα πιθανά ρίσκα σε σχέση με την υλοποίηση σε υψηλό επίπεδο;</i>		
Αποτελέσματα/Παραδοτέα (outputs) <i>Ποια τα αναμενόμενα παραδοτέα που η εξέλιξή τους θα παρακολουθηθεί με δείκτες;</i>	Εκτιμώμενα Οφέλη από την υλοποίηση (outcomes) <i>Ποια τα οφέλη που εκπορεύονται από την υλοποίηση της δράσης σε υψηλό επίπεδο;</i>	
ΚΩΔΙΚΟΣ MIS (ePDE) Δίδεται από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης		

Εικόνα 11: Φόρμα Ψηφιακών Δράσεων Δημόσιων φορέων (πηγή: ΥΠΨΗΔ)

3.3 Ανάλυση Δράσεων

Οι δράσεις κατηγοριοποιούνται σε οριζόντιες (ικανοποιούν το σύνολο του φορέα) ή τομεακές, καλύπτουν μόνο ένα τομέα ενδιαφέροντος. Βασικό σημείο είναι η ανάδειξη των βασικών δομικών στοιχείων αυτών, ώστε να διαπιστωθεί εάν η συγκεκριμένη δράση αποτελεί προαπαιτούμενο για μια άλλη δράση. Επίσης ο χρονικός ορίζοντας υλοποίησης τους είναι να είναι είτε βραχυπρόθεσμος, είτε μεσοπρόθεσμος. Για την ολοκλήρωση μιας δράσης ακολουθούνται συγκεκριμένα οργανωτικά και τεχνικά βήματα, ενώ χρειάζονται και κάποιες θεσμικές παρεμβάσεις. Επίσης θα πρέπει πριν την δράση να εφαρμόζεται ένας οργανωτικός ανασχεδιασμός των διαδικασιών, ώστε αυτές να γίνουν πιο ευέλικτες και ψηφιακές. Επιπλέον θα πρέπει να μοιράζονται ρόλοι και αρμοδιότητες σε εξουσιοδοτημένους υπαλλήλους, ώστε να διασφαλιστεί η επιτυχία της δράσης. (Πίπης Α. , ΕΣΔΔΑ, 2020 , σελ. 18-20 «Εργαστήριο Ανάλυσης Ψηφιακών Πολιτικών»).

Βασικό ρόλο στις βραχυχρόνιες δράσεις έχουν ο υπεύθυνος παρακολούθησης έργων, ο επιχειρησιακός υπεύθυνος, ο υπεύθυνος για θέματα υλοποίησης, ο υπεύθυνος νομικών θεμάτων, ο τεχνικός υπεύθυνος και ο υπεύθυνος υλοποίησης.

Ένα έργο ΤΠΕ ακολουθεί τα παρακάτω βήματα (μέθοδος “Waterfall” ή “Fragile” στην τελευταία τα παρακάτω βήματα ² εφαρμόζονται σε κάθε κύκλο του έργου):

Καταγραφή απαιτήσεων-Σχεδιασμός (τεχνικών και λειτουργικών)

Αρχιτεκτονική

Ανάπτυξη-Κωδικοποίηση

Δοκιμή-Έλεγχος

Δοκιμαστική Λειτουργία

Παράδοση-Παραγωγική Λειτουργία

3.4 Ρόλος του Υπουργείου Ψηφιακής διακυβέρνησης & της ΓΓΠΣΔΔ

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός της χώρας αποτελεί βασική προτεραιότητα της σημερινής κυβέρνησης όπως αποτυπώνεται στην συνέντευξη που παραχώρησε στο Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων ο υπουργός ψηφιακής διακυβέρνησης Κυριάκος Πιερρακάκης. Ο υπουργός τόνισε την αξία και επισήμανε τις αλλαγές που θα επιφέρει ο νόμος για τον «Κώδικα Ψηφιακής Διακυβέρνησης». Μεταξύ άλλων αναφέρθηκε στον Ενιαίο-Προσωπικό Αριθμό του πολίτη, τη Θεσμοθέτηση Ηλεκτρονικής Υπηρεσίας

² Καπόπουλος Δ., Κοσμιόπουλος Φ και συν , ΕΣΔΔΑ,2020, «Διαχείριση Έργων».

Παράδοσης, το Μητρώο Επικοινωνίας των Πολιτών, την Ενδυνάμωση της Ψηφιακής Πύλης (gov.gr), την Υποχρέωση Παροχής Ψηφιακών Δημοσίων Υπηρεσιών μέσω του gov.gr, ενώ αναφέρθηκε και στην μονιμοποίηση των ψηφιακών υπηρεσιών (Υπεύθυνη Δήλωση, Εξουσιοδότηση, Συνταγογράφηση) που είχαν θεσμοθετηθεί με πράξη νομοθετικού περιεχομένου την περίοδο απαγόρευσης κυκλοφορίας λόγω COVID-19 (<http://www.enikonomia.gr/timeliness/234776,eniaios-arithmos-politi-kai-psifiakes-yprografes-oles-oi-allages-t.html>, Ενιαίος Αριθμός Πολίτη (ΠΑ) και ψηφιακές υπογραφές- Όλες οι αλλαγές του Κώδικα Ψηφιακής Διακυβέρνησης , τελευταία επίσκεψη 21/7/20).

Εκτός από τα παραπάνω το σχέδιο νόμου για τον Κώδικα ψηφιακής Διακυβέρνησης περιλαμβάνει στο άρθρο 91 ένα Εθνικό Μητρώο Διαδικασιών. Στο μητρώο αυτό θα υπάρχουν αποτυπωμένες όλες οι διαδικασίες των δημόσιων φορέων, στο οποίο ο πολίτης θα μπορεί να ανατρέχει και να αναζητά την διαδικασία μαζί με τα δικαιολογητικά που τον αφορούν. Την ευθύνη επικαιροποίησης του μητρώου θα έχει η ΓΓΨΔΑΔ (<http://www.opengov.gr/digitalandbrief/?p=1852> ,Εθνικό Μητρώο Διαδικασιών, τελευταία επίσκεψη 22/7/2020). Για τις δράσεις σχετικά με τον ψηφιακό μετασχηματισμό της χώρας υπεύθυνο είναι το κάθε υπουργείο. Όμως τη συνολική εποπτεία και τον γενικό συντονισμό έχει, με βάση το ν.4623/19, το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Κομβικό ρόλο στην προσπάθεια αυτή έχει η ΓΠΠΣΔΔ, η οποία με βάση το πδ.81/2019 ανήκει στο ανωτέρω υπουργείο. Η ΓΠΠΣΔΔ διαχειρίζεται τα πληροφοριακά συστήματα των Υπουργείων Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Οικονομικών και της ΑΑΔΕ, καθώς μπορεί να διαχειριστεί και τα συστήματα άλλων φορέων της δημόσιας διοίκησης (ν.4623/19,αρ.28). Παράλληλα η ΓΠΠΣΔΔ κατέχει τις υποδομές και διαχειρίζεται το κυβερνητικού νέφος (G-Cloud). Στην ΓΠΠΣ ενσωματώθηκε και η διαχείριση του G-Cloud της κοινωνίας της πληροφορίας (ΚτΠ). Απώτερος στόχος η ένταξη όλων των υποδομών δημόσιων φορέων στο κυβερνητικό νέφος της ΓΠΠΣΔΔ.

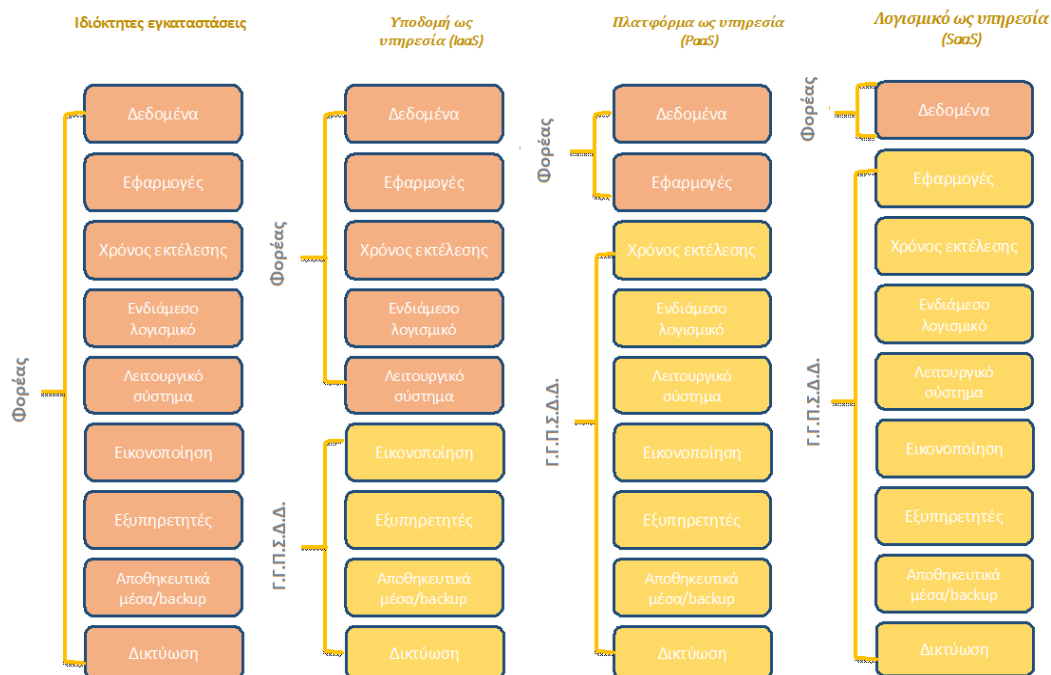
3.5 G-Cloud

Το G-Cloud αποτελεί εφαρμογή του cloud computing (υπολογιστικού νέφους). Ως cloud computing ορίζουμε την μετά από απαίτηση του φορέα διαδικτυακή διάθεση υπηρεσιών, εφαρμογών, πόρων, υπολογιστικής ισχύος, μνήμης αποθηκευτικού χώρου σε ένα φορέα (ή και μια επιχείρηση), την υποστήριξη και διαχείριση του συστήματος

αναλαμβάνει άλλος. Η τεχνολογία προέκυψε ως αποτέλεσμα της ανάγκης για καλύτερη αξιοποίηση και αύξηση της αποδοτικότητας και διαθεσιμότητας των υπολογιστικών πόρων. Αυτή κατέστη αναγκαία μετά την ευρεία διάδοση της χρήσης του διαδικτύου και τον πολλαπλασιασμό των σταθερών και κινητών συσκευών σε όλο τον κόσμο, πράγμα που απαιτούσε καλύτερη κατανομή του φόρτου εργασίας. Η τεχνολογία που χρησιμοποιείται είναι αυτή των εικονικών μηχανών (Virtual Machines). Αυτό έχει ως αποτέλεσμα σημαντικά και πολύ-επίπεδα οφέλη για τον φορέα, τα οποία θα αναλύσουμε παρακάτω. Η ΓΠΠΣΔΔ μπορεί να παρέχει στους δημόσιους φορείς υπηρεσίες σε επίπεδο IaaS,PaaS,SaaS. Οι δημόσιοι φορείς μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις δυνατότητες του G-Cloud με «υποβολή αιτήματος φιλοξενίας εξοπλισμού τους» στον ιστότοπο της ΓΠΠΣΔΔ. Για την είσοδο στην εφαρμογή, απαιτείται πρόσβαση από εξουσιοδοτημένους υπαλλήλους των ενδιαφερομένων Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης και της Κεντρικής Κυβέρνησης, η οποία δίδεται κατόπιν συγκεκριμένης διαδικασίας που περιγράφεται στην ιστοσελίδα της ΓΠΠΣΔΔ. Επιπρόσθετα η ΓΠΠΣΔΔ οφείλει να απαντήσει στα αιτήματα των φορέων εντός 30 ημερών, διαφορετικά τεκμαίρεται ότι η αίτηση τους έχει γίνει αποδεκτή (ν.4623/19, αρ.48, παρ.3γ).

Εικόνα 12: Επίπεδα παροχής υπηρεσιών του G-Cloud, (Πηγή : Πίπης Α. , ΕΣΔΔΑ, 2020 , «Εργαστήριο Ανάλυσης Ψηφιακών Πολιτικών»).

Εικόνα 13: Υπηρεσίες Cloud που προσφέρει η ΓΠΠΣ σε κάθε επίπεδο (<https://www.gsis.gr/dimosia-dioikisi/G-Cloud>, ΓΠΠΣΔΔ-G-CLOUD, τελευταία επίσκεψη 28/7/20).

Για να ενταχθεί ένας φορέας στο G-Cloud θα πρέπει πέραν του μνημονίου συνεργασίας με την ΓΠΠΣΔΔ, να ικανοποιεί τα συστήματά του κάποιες τεχνικές απαιτήσεις. Συγκεκριμένα: α) οι εφαρμογές και τα συστήματα θα πρέπει να είναι συμβατά με VMWARE 6.0, β) οι μέγιστοι πόροι που μπορούν να δοθούν σε VM είναι 64 πυρήνες σε servers τύπου A και 24 πυρήνες σε servers τύπου B, γ) η ανώτατη μνήμη που μπορεί να δοθεί σε εικονική μηχανή (VM) είναι 248GB στους servers τύπου A και 148GB στους servers τύπου B και δ) αν χρειάζεται online database backup, η βάση θα πρέπει να υποστηρίζεται από Netbackup 7.7.2 (<https://www.gsis.gr/dimosia-dioikisi/G-Cloud>, τεχνικές προδιαγραφές, τελευταία επίσκεψη 29/7/20) .

Κεφάλαιο 4^ο : Διαλειτουργικότητα- Ταυτοποίηση Μητρώων -Προσωπικός Αριθμός Πολίτη

4.1 Διαλειτουργικότητα Φορέων - Βασικά Μητρώα

Όπως προαναφέραμε ένα από τα βασικά προβλήματα για πολλά χρόνια της δημόσιας διοίκησης ήταν η μη διαλειτουργικότητα των πληροφοριακών συστημάτων.

Η έλλειψη ενός κέντρου διαλειτουργικότητας, έκανε κάθε φορέα να παρέχει από μόνος του διαδικτυακές υπηρεσίες. Αυτό δημιουργούσε την ανάγκη πολλαπλών συνδέσεων για μία υπηρεσία και ο φορέας-πάροχος αναλωνόταν σε συνεχή παροχή διαδικτυακών υπηρεσιών, οι οποίες δεν ήταν ομογενοποιημένες, χωρίς αρκετές φορές κοινούς κανόνες ασφαλείας και με δυσκολία εντοπισμού τους. Το θέμα επιχείρησε να λύσει το Κέντρο Διαλειτουργικότητας (ΚΕΔ).

Η Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων του (τότε) Υπουργείου Οικονομικών προσπάθησε να επιλύσει το ανωτέρω πρόβλημα με την δημιουργία του Κέντρου Διαλειτουργικότητας (ΚΕΔ). Με τη χρήση του ΚΕΔ ο κάθε φορέας πάροχος υλοποιεί μόνο μία φορά την υπηρεσία του και το ΚΕΔ την διαμοιράζει στους ενδιαφερόμενους φορείς. Όμως το ΚΕΔ δεν ήταν καθιερωμένο θεσμικά, με αποτέλεσμα αρκετοί φορείς να συνεχίζουν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους με χρονοβόρο και κοστοβόρο τρόπο. Οι δε Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις διαιώνιζαν το πρόβλημα. Η καθιέρωση του ΚΕΔ με βάση την ΓΓΠΣΔΔ θα έλυne πολλά προβλήματα και θα επιτάχυνε τις διαδικασίες. Για παράδειγμα το ΥΠΨΗΔ αναφέρει ότι σε ετήσια βάση εκδίδονται κατά προσέγγιση 5.900.000 πιστοποιητικά δημοτολογίου και 550.000 αποσπάσματα ληξιαρχικών πράξεων στη χώρα. Από αυτά, περίπου τα μισά αφορούν σε νέα γεγονότα ζωής ενώ τα άλλα μισά αποτελούν επανέκδοση ληξιαρχικών πράξεων (πιστοποιητικά οικογενειακής κατάστασης & γέννησης, πιστοποιητικό ιθαγένειας, απόσπασμα ληξιαρχικής πράξης γάμου & συμφώνου συμβίωσης, ληξιαρχική πράξη θανάτου) (<https://mindigital.gr/archives/1527>, ‘Ψηφιακά διαθέσιμες μέσω του gov.gr οι ληξιαρχικές πράξεις θανάτου’, τελευταία επίσκεψη 28/7/20). Ήδη αρκετοί πολίτες έχουν παραλάβει τέτοια πιστοποιητικά στο υπολογιστή ή το κινητό τους. Με τον προσωπικό αριθμό του πολίτη αυτό αναμένεται να γίνει ακόμα ευκολότερο και να περιλαμβάνει ευρεία γκάμα πιστοποιητικών από πολλούς φορείς του δημοσίου εύκολα, γρήγορα και χωρίς φυσική παρουσία.

Για να γίνει όμως εφικτή η διαλειτουργικότητα μεταξύ των φορέων, με όλα τα οφέλη που αυτή θα επιφέρει, θα πρέπει να μπορούν να επικοινωνούν ή να ενοποιηθούν όλα τα υπάρχοντα μητρώα του πολίτη (ΑΦΜ,ΑΜΚΑ,ΜΗΤΡΩΟ ΠΟΛΙΤΩΝ ,ΑΔΤ κλπ), σε ένα Προσωπικό Αριθμό πολίτη, ο οποίος θα καθιστά προσπελάσιμες όλες τις πληροφορίες από όλους τους φορείς της δημόσιας διοίκησης και δια του ΚΕΔ, θα μπορούν να διαμοιραστούν στους ενδιαφερόμενους φορείς-καταναλωτές της δημόσιας διοίκησης, χωρίς καθυστέρηση και κόστος για τον πολίτη. Αυτό θα έκανε ευκολότερη την επικοινωνία και εξυπηρέτηση του πολίτη από τις δημόσιες υπηρεσίες, με μικρό ή

και μηδενικό κόστος γι' αυτόν. Σύμφωνα με το άρθρο 48 του ν.4623/19, μέχρι την 1/1/2022 θα πρέπει όλες οι κεντρικές εφαρμογές και τα κεντρικά πληροφοριακά συστήματα που διατηρούν τα υπουργεία, πλην ορισμένων διαβαθμισμένων συστημάτων (πχ. Υπουργείο Άμυνας, Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη, Λιμενικό Σώμα, ΗΔΙΚΑ ΑΕ κα.), να μεταφερθούν στο νέφος της ΓΓΠΣΔΔ. Η τελευταία αποκτά την κυριότητα αυτών και θα τους παρέχει υπηρεσίες συμφωνημένου επιπέδου (SLA). Ο ίδιος νόμος πλέον οχυρώνει θεσμικά τον διαλειτουργικό ρόλο της. Η ΓΓΠΣΔΔ ορίζεται στο άρθρο 48 ως ο μοναδικός φορέας διατομεακής διαλειτουργικότητας και διαλειτουργικότητας των επιμέρους μητρώων των φορέων του δημόσιου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα. Παράλληλα με την Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ Β763/10-3-2020) καθορίστηκε η υπηρεσία αυθεντικοποίησης χρηστών μέσω ΓΓΠΣΔΔ, ως την βασική ενδεδειγμένη υπηρεσία αυθεντικοποίησης χρηστών. Η υπηρεσία αυτή θα παρέχεται εφεξής μέσω του ΚΕΔ. Επιπλέον στη ΓΓΠΣΔΔ θα βρίσκεται ένα ενιαίο κέντρο δεδομένων των φορέων της δημόσιας διοίκησης, πράγμα που θα βοηθήσει ιδιαίτερα στην ταυτοποίηση των μητρώων.

4.2 Ταυτοποίηση Μητρώων-Ενιαίος Αριθμός του Πολίτη

Πριν αναλύσουμε την ταυτοποίηση των μητρώων και τον αριθμό του πολίτη, θα πρέπει να εξηγήσουμε τις έννοιες. Θα λέγαμε λοιπόν ότι ο όρος ταυτοποίηση μητρώων αφορά μια επαναλαμβανόμενη διαδικασία, η οποία εξασφαλίζει σε συνεχή βάση την αντιστοίχιση μη ομοιογενών μητρώων, από διαφορετικά πληροφοριακά συστήματα, με τέτοιο τρόπο ώστε να μπορούν να συγχρονίζονται και να ανταλλάσσουν στοιχεία για τα ίδια υποκείμενα (πολίτες, νομικά πρόσωπα). Ο δε Προσωπικός αριθμός Πολίτη, θα χαρακτηρίζει μοναδικά κάθε πολίτη και θα έχει ισόβια ισχύ. Ο αριθμός αυτός θα χρησιμοποιείται σε κάθε συναλλαγή του πολίτη με το δημόσιο. Στο άρθρο 47 του ν.4623/19 ορίζεται το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης συναρμόδιο επεξεργασίας όλων των μη προσωπικών δεδομένων των Φορέων του Δημόσιου & ευρύτερου Δημόσιου Τομέα και καθορίζει τον σκοπό και τα μέσα επεξεργασίας τους, τη χρήση και αποθήκευση όλων των δεδομένων των ανωτέρω φορέων, μέσω της χρήσης νέων τεχνολογιών. Ενδεικτικά ο νόμος αναφέρει την διαλειτουργικότητα των πληροφοριακών συστημάτων, εφαρμογών, την διαβίβαση δεδομένων μεταξύ των φορέων, τη χρήση υπηρεσιών νέφους, την ανοικτή διάθεση και περαιτέρω χρήση των

εγγράφων, πληροφοριών, υπό τις προϋποθέσεις του πδ. 28/2015 και του ευρωπαϊκού κανονισμού ΕΕ 2018/1807 (περί ελεύθερης ροής δεδομένων μη προσωπικού χαρακτήρα). Για τη διαχείριση των προσωπικών δεδομένων απαιτείται η πρότερη ρητή συναίνεση του πολίτη. Κάθε φορέας μπορεί να διαλειτουργήσει αρχεία δεδομένων και μητρώων με άλλο φορέα, αλλά χρειάζεται να λάβει την έγκριση του Γενικού Γραμματέα Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης. Στο άρθρο 48 του ν.4623/19 η ΓΓΠΣΔΔ ορίζεται ως αποκλειστικά υπεύθυνη για την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και αυθεντικοποίηση πολιτών και για την Κεντρική Διαδικτυακή Πύλη του Δημοσίου, ενώ αποτελεί και τον μοναδικό φορέα διαλειτουργικότητας. Πρώτη φορά δίνονται τέτοιες αρμοδιότητες στη ΓΓΠΣΔΔ. Η ταυτοποίηση των μητρώων αποτελεί προϋπόθεση για την δημιουργία του ΠΑ του πολίτη και σίγουρα δεν είναι μια εύκολη διαδικασία, αλλά όχι και ανέφικτη.

4.3 Ταυτοποίηση Μητρώων- Δημιουργία & Χρήση Προσωπικού Αριθμού

Πριν την εκπόνηση της πτυχιακής μου εργασίας επισκέφτηκα την ΓΓΠΣΔΔ και είχα συνομιλία με τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Ανάπτυξης και Παραγωγικής Λειτουργίας Πληροφοριακών Συστημάτων Οικονομικού Τομέα και Δημόσιας Διοίκησης, Δρ.Ανδρέα Πίπη, με τον οποίο συζητήσαμε το ζήτημα της ταυτοποίησης των μητρώων. Ανταλλάξαμε απόψεις και ενημερώθηκα για τον σχεδιασμό που υπάρχει, όσον αφορά τα βήματα που πρέπει να ακολουθηθούν ώστε να δημιουργηθεί το Μητρώο Προσωπικού Αριθμού και να δοθεί στον κάθε πολίτη ένας μοναδικός προσωπικός αριθμός.

Βήμα 1^ο : Ταυτοποίηση Μητρώων - Δημιουργία Μητρώου Μητρώων. Για αυτήν προϋπόθεση είναι η δημιουργία του Κέντρο Ταυτοποίησης Μητρώων και Μητρώου αναγνωριστικών στην ΓΓΠΣΔΔ. Πριν την ταυτοποίηση των μητρώων θα πρέπει να προηγηθεί ο χωρισμός των βασικών από τα δευτερεύοντα μητρώα. Ως βασικά μητρώα η ΒΠΜ ορίζει το Μητρώο Πολιτών, το Φορολογικό Μητρώο, το Ασφαλιστικό Μητρώο και το Μητρώο Ταυτοτήτων. Όλα τα άλλα μητρώα του δημοσίου που αναφέρονται στον πολίτη καλούνται δευτερεύοντα. Το Μητρώο Πολιτών περιέχει ληξιαρχικά δεδομένα του πολίτη και αντιστοιχεί ένας κωδικός σε κάθε πολίτη. Την κυριότητα του μητρώου έχει το Υπουργείο Εσωτερικών (ΥΠΕΣ).

Το φορολογικό μητρώο έχει προσωπικά και φορολογικά στοιχεία του πολίτη, με βασικό αριθμό τον ΑΦΜ. Κύριος είναι το Υπουργείο Οικονομικών (ΥΠΟΙΚ), το οποίο

όμως έχει παραχωρήσει τα δικαιώματα διαχείρισης στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ).

Το ασφαλιστικό μητρώο περιέχει προσωπικά και ασφαλιστικά στοιχεία του πολίτη, έχει ως μοναδικό αριθμό τον ΑΜΚΑ και διαχειριστή την ΗΔΙΚΑ ΑΕ.

Τέλος το μητρώο ταυτοτήτων έχει προσωπικά στοιχεία του πολίτη, τον αριθμό δελτίου ταυτότητας και διαχειριστή την Ελληνική Αστυνομία. Από τα συγκεκριμένα μητρώα θα αντληθούν στοιχεία, τα οποία θα βοηθήσουν στην ολοκλήρωση της διαδικασίας ταυτοποίησης μεταξύ των και τη συσχέτιση τους με τον ΠΑ του πολίτη.

Τα παραπάνω μητρώα θα πρέπει να ταυτοποιηθούν μεταξύ των, καθώς θα αποτελέσουν την βάση για την δημιουργία του ΠΑ. Η ταυτοποίηση αυτή θα γίνει ανά δυάδες. Τεχνικά θα ληφθούν στιγμιότυπα (snapshots) από κάθε μητρώο και μέσα από ειδικές «ευρυστικές μεθόδους» θα ταιριαστούν οι εγγραφές διαφορετικών μητρώων και το νέο «Κεντρικό Μητρώο Αναγνωριστικών» ή «Μητρώο Μητρώων» θα συμπληρωθεί με τα αντίστοιχα αναγνωριστικά. Κάθε εγγραφή του μητρώου θα αντιστοιχεί μοναδικά σε ένα πολίτη και θα αντιστοιχίζεται με κάθε ένα μητρώο. Το μητρώο θα μπορούσε να συμπεριλάβει και άλλα δευτερεύοντα μητρώα και με τους αντίστοιχους αναγνωριστικούς αριθμούς τους.

Μητρώο Μητρώων (ΓΓΠΣ) (DB FINAL)	Μητρώο Πολιτών (DB1)	Φορολογικό Μητρώο DB2)	ΑΜΚΑ (DB3)	Μητρώο Ταυτοτήτων (DB4)
---	----------------------------	------------------------------	---------------	-------------------------------

Σε περίπτωση που υπάρξει πρόβλημα στην ταυτοποίηση λόγω έλλειψης ή προβληματικών στοιχείων, όλα τα στοιχεία θα μεταφέρονται σε ένα αρχείο (κουβά) και ο αριθμός θα γίνεται ανενεργός για περαιτέρω διερεύνηση-επίλυση. Ο πολίτης θα καλείται να επικαιροποιήσει τα στοιχεία του και μόλις γίνει αυτό το μητρώο θα ενεργοποιείται. Εδώ πρέπει να τονισθεί ότι η διαδικασία θα είναι επίπονη και χρονοβόρα. Πέραν των ανωτέρω βασικών μητρώων, το νέο μητρώο θα μπορούσε μελλοντικά να συμπεριλάβει και στοιχεία δευτερευόντων μητρώων.

Βήμα 2^ο Συγχρονισμός Μητρώων. Ο συγχρονισμός των επιμέρους μητρώων θα γίνει μέσω του Κέντρου Ταυτοποίησης Μητρώων. Για το λόγω αυτό θα αξιοποιηθεί το «Μητρώο Μητρώων» που δημιουργήθηκε στο βήμα 1^ο και το Κέντρο Διαλειτουργικότητας. Απαιτούνται αρκετές οργανωτικές και θεσμικές παρεμβάσεις ώστε όλα τα επιμέρους μητρώα και οι Φορείς που τα χρησιμοποιούν

να προσαρμοστούν στον νέο τρόπο συγχρονισμού. (π.χ Μεταβολή σε ληξιαρχική πράξη μεταφορά στα επιμέρους μητρώα κ.ο.κ).

Επίσης απαιτούνται να φτιαχτούν οι απαραίτητες διαδικτυακές υπηρεσίες-εφαρμογές από τους φορείς και την ΓΓΠΣΔΔ, οι οποίες θα μπορούν να επικοινωνούν μεταξύ τους και να ανταλλάσσουν στοιχεία (Εφαρμογή πελάτη – φορέα & Εφαρμογή εξυπηρετητή ΓΓΠΣΔΔ) . Αρχικά τα επιμέρους μητρώα θα ενημερώσουν το Μητρώο Μητρώων της ΓΓΠΣΔ και κατόπιν το τελευταίο θα ενημερώνει αυτόματα τα επιμέρους συνδεδεμένα με αυτό μητρώα, για κάθε μεταβολή που θα γίνεται στο ΜΠΑ. Στο σημείο αυτό απαιτείται να γίνει ένας ανασχεδιασμός των διοικητικών διαδικασιών και του τρόπου που παρουσιάζονται τα στοιχεία (πχ. τα ονοματολογικά). Βάση θα πρέπει να αποτελέσει ένα μητρώο. Για παράδειγμα για τα ονοματολογικά θα μπορούσε να ακολουθηθεί η μορφή του μητρώου πολιτών (ως ορθότερη) και τα άλλα μητρώα να ενημερώσουν τις πληροφορίες τους ανάλογα.

Τα επιμέρους πληροφοριακά συστήματα θα πρέπει να υποχρεωθούν να ενημερώσουν τα αρχεία τους πριν γίνει η ενημέρωση του κεντρικού Μητρώου Μητρώων. Η διαδικασία της ομογενοποίησης απαιτεί και θεσμική παρέμβαση (νομοθετική, ΚΥΑ,ΠΔ κλπ), ώστε να πειθαρχήσουν όλοι στο νέο ενιαίο μοντέλο καταγραφής και απεικόνισης των στοιχείων. Παράλληλα θα πρέπει να υποχρεούνται να ενσωματώνουν τις μεταβολές που προκύπτουν στα δικά τους μητρώα ή να καταργήσουν κάποιες πληροφορίες και να τις ζητάνε από τη ΓΓΠΣΔΔ.

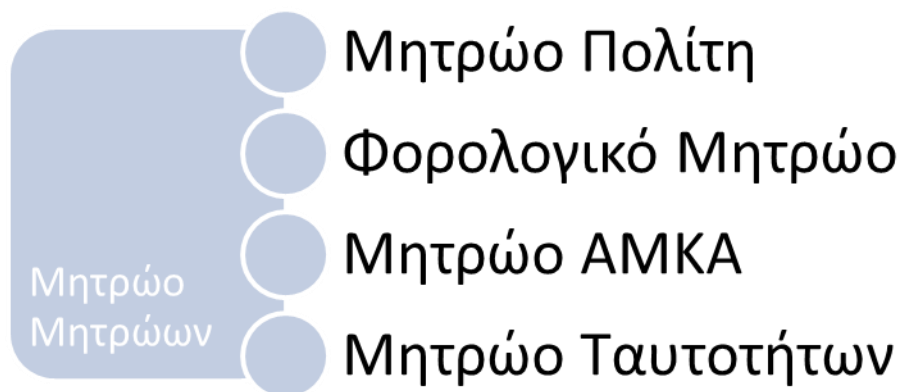
Βήμα 3^ο Θέσπιση ΠΑ. Σύμφωνα με το αρ.11 παρ.4 του σχεδίου νόμου για τον «Κώδικα Ψηφιακής διακυβέρνησης», το Μητρώο Προσωπικού Αριθμού (Μητρώο Μητρώων) θα περιλαμβάνει τα στοιχεία που είναι απολύτως αναγκαία για την ταυτοποίηση του φυσικού προσώπου, όπως όνομα, επώνυμο, μητρώνυμο, πατρώνυμο , Αριθμό Δελτίου Ταυτότητας, ΑΜΚΑ ,ΑΦΜ και σε κάθε πολίτη θα αντιστοιχεί ένας ΠΑ. Η έκδοση του ΠΑ θα γίνει από το πληροφοριακό σύστημα της ΑΑΔΕ, η οποία θα έχει το ρόλο του εκτελούντα την επεξεργασία. Επιπλέον, με βάση τις αλλαγές της τελευταίας στιγμής στο νομοσχέδιο που κατατέθηκε προς ψήφιση στη βουλή, ο ΠΑ θα είναι δωδεκαψήφιος και θα αποτελείται από τον ΑΦΜ συμπληρωμένο με τρία αλφαριθμητικά σύμβολα μπροστά από αυτόν. Επιπρόσθετα ο ΠΑ θα είναι μοναδικός από γέννηση και θα απενεργοποιείται σε περίπτωση θανάτου ή κήρυξης σε αφάνεια του φυσικού προσώπου. Ταυτόχρονα η ΓΓΠΣΔΔ ορίζεται ως υπεύθυνη επεξεργασίας για τους σκοπούς επαλήθευσης της ταυτότητας των φυσικών προσώπων. Σημαντικό είναι ότι οι φορείς του Δημοσίου

επεξεργάζονται τον ΠΑ μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της ΓΓΠΣΔΔ με μόνο σκοπό την επαλήθευση της ταυτότητας των φυσικών προσώπων, για την παροχή δημόσιων υπηρεσιών και την διεκπεραίωση υποθέσεων φυσικών και νομικών προσώπων και την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους. Οι φορείς όμως ούτε θα συλλέγουν, ούτε θα αποθηκεύουν τον ΠΑ στα πληροφοριακά τους συστήματα ή στα συστήματα αρχειοθέτησης τους. Οι επιμέρους φορείς θα μπορούν να αποδίδουν και δικό τους εσωτερικό αριθμό μητρώου στους πολίτες, για λόγους επίτευξης λειτουργικότητας των πληροφορικών τους συστημάτων και των ανεξάρτητων μητρώων τους. Για θέματα φορολογικά, , τελωνειακά ή για σκοπούς είσπραξης δημοσίων εσόδων θα χρησιμοποιούνται μόνο τα τελευταία εννιά ψηφία του ΠΑ. (<https://www.ieidiseis.gr/ellada/item/58958-prosopikos-arithmos-i-anatropi-tis-teleftaias-stigmis-me-to-afm?amp> ,ΠΑ: Η ανατροπή της τελευταίας στιγμής με το ΑΦΜ, τελευταία επίσκεψη, 14/9/20) Η διαδικασία, οι όροι ,οι προϋποθέσεις, οι υπηρεσίες ελέγχου αυτών, οι λόγοι αναστολής του, το χρονοδιάγραμμα της προβλεπόμενης αντικατάστασης, καθώς και κάθε τεχνική ή άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος και τα δικαιολογητικά, θα καθοριστούν με Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ) των Υπουργών Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. Επίσης στο αρ.3 διευκρινίζεται ότι η χορήγηση του ΠΑ δεν συνεπάγεται αυτοδικαίως την απονομή δικαιωμάτων ή την επιβολή υποχρεώσεων στον κάτοχό του, οι όροι και οι προϋποθέσεις των οποίων ρυθμίζονται από την κείμενη φορολογική, εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία. Επιπρόσθετα σύμφωνα με το αρ.2 παρ.2 του σχεδίου νόμου για τον «Κώδικα Ψηφιακής Διακυβέρνησης», κάθε φυσικό πρόσωπο που δικαιούται ΑΦΜ ή ΑΜΚΑ, θα λάβει Προσωπικό Αριθμό, ο οποίος θα είναι υποχρεωτικός. Το νέο μητρώο θα αφορά έλληνες πολίτες, αλλοδαπούς και μετανάστες. Οι αλλοδαποί πολίτες θα συμπεριλαμβάνονται εφόσον έχουν τουλάχιστον μία συναλλαγή με Δημόσιο

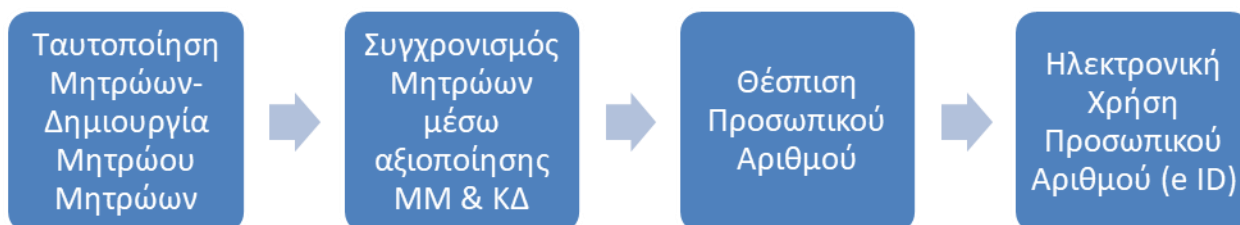
Αφού ολοκληρωθούν οι διαδικασίες έκδοσης του ΠΑ και ευρείας διανομής τους στους πολίτες, θα πρέπει να κατοχυρωθεί θεσμικά η χρήση του ΠΑ για κάθε συναλλαγή του πολίτη με το δημόσιο. Καλό θα ήταν μελλοντικά οι διαδικασίες των φορέων να προσαρμοστούν βάσει του νέου αναγνωριστικού και τα πληροφοριακά συστήματα επίσης να προσαρμόσουν την λειτουργία τους σε αυτόν τον αριθμό. Παράλληλα απαιτείται να γίνουν όλες οι απαραίτητες τεχνικές παρεμβάσεις, ώστε κάθε εγγραφή σε

επιμέρους μητρώα να έχει αντιστοίχιση με ένα Π.Α.. Όταν δε ωριμάσουν οι συνθήκες και ξεπεραστούν οι λεγόμενες «Παιδικές Ασθένειες» των συστημάτων και το νέο σύστημα βρίσκεται σε πλήρη παραγωγική λειτουργία (όχι δοκιμαστική), θα μπορούσε να υπάρξει νέα θεσμική παρέμβαση που να καταργεί τους υπόλοιπους αριθμούς μητρώων. Σύμφωνα μάλιστα με δηλώσεις του ΥΠΨΗΔ κου Πιερρακάκη ο ΠΑ θα αναγράφεται στις νέες ηλεκτρονικές ταυτότητες, οι οποίες θα περιλαμβάνουν και ψηφιακή υπογραφή για κάθε έλληνα πολίτη. Απαιτείται όμως ένα νέο νομοθετικό πλαίσιο που θα ορίζει πότε θα χρησιμοποιείται η ψηφιακή υπογραφή και πώς θα λειτουργεί. (<https://www.enimerotiko.gr/ellada/neos-prosopikos-arithmos-telos-afm-amka-kai-arithmos-taytotitas-pote-xekinaei-ti-allages-fernei-sti-zoi-mas/> , Νέος Προσωπικός Αριθμός, τελευταία επίσκεψη 14/9/20). Για την διαδικτυακή επικοινωνία τους τα συστήματα των φορέων του δηmosίου χρησιμοποιούν το δίκτυο «Σύζευξης». Σημαντικό εδώ είναι να αλλάξουν οι αντιλήψεις που θέλουν τους δημόσιους φορείς να κρατούν τα δεδομένα για τον εαυτό τους και να αντιληφθούν την χρησιμότητα της ανταλλαγής τους με τους υπόλοιπους φορείς της δημόσιας διοίκησης. Ημερίδες ενημέρωσης των στελεχών της δημόσιας διοίκησης και η πολιτική βούληση κρίνονται ως απαραίτητες ενέργειες προκειμένου το εγχείρημα να πετύχει.

Βήμα 4^ο Ηλεκτρονική χρήση Π.Α. Είναι σημαντική η ηλεκτρονική αντιστοίχιση του Π.Α κάθε πολίτη στον ψηφιακό κόσμο μέσω του eID, ώστε να μπορεί να αξιοποιήσει τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες. Το eID ουσιαστικά είναι ο μηχανισμός που συνδυάζει τον τρόπο πρόσβασης στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες (διαπιστευτήρια, πολιτικές ασφάλειας, δικαιώματα κλπ), με τον Π.Α , ώστε να υπάρχει πρόσβαση στα Π.Σ που αξιοποιούν τα μητρώα του Δημοσίου. Μόλις ωριμάσει το σύστημα, θα μπορούσε να κατοχυρωθεί θεσμικά η υποχρεωτική χρήση του eID, σε κάθε συναλλαγή του πολίτη με το δημόσιο και κάθε πληροφοριακό σύστημα του δηmosίου να αξιοποιεί υποχρεωτικά το νέο eID. Για τα ανήλικα τέκνα θα πρέπει να ενεργεί ο νόμιμος κηδεμόνας τους με τα δικά του διαπιστευτήρια, μέχρι την ενηλικίωση τους.

Εικόνα 14: Μητρώο Προσωπικού Αριθμού

Εικόνα 15: Βήματα δημιουργίας και χρήσης ΠΑ

Κεφάλαιο 5^ο : Οφέλη από την ταυτοποίηση των μητρώων-Προτάσεις για περαιτέρω βελτίωση

5.1 Οφέλη

Τα οφέλη από την εφαρμογή της πολιτικής ταυτοποίησης των μητρώων και της δημιουργίας του Προσωπικού αριθμού του πολίτη είναι πολλά. Γενικά μιλώντας θα έχουμε μια συνολική αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών από το κράτος στον πολίτη.

Ειδικότερα θα πάψουν να χρησιμοποιούνται πολλαπλοί αριθμοί στην συναλλαγή του πολίτη με το δημόσιο. Ο ΠΑ θα είναι σταθερός & μόνιμος (από γέννηση) και δεν θα αλλάζει, όπως για παράδειγμα συμβαίνει με τον ΑΔΤ. Μόνο τα διαπιστευτήρια (username, password) θα μπορούν να αλλάζουν για λόγους ασφάλειας. Αποτέλεσμα αυτού θα είναι η γρήγορη ταυτοποίηση του πολίτη και η διευκόλυνση της αλληλεπίδρασης του με το δημόσιο. Επίσης η καθιέρωση ενός συστήματος καθολικής διαλειτουργικότητας ανάμεσα σε όλα τα μητρώα του δημοσίου, θα οδηγήσει

σε ταχεία και καθολική ενημέρωση όλων των μητρώων των φορέων του δημοσίου για κάθε αλλαγή που θα προκύπτει σε ένα από αυτά. Έτσι οι φορείς δεν θα ταλαιπωρούν τον πολίτη με ανούσια, χρονοβόρα και κοστοβόρα γραφειοκρατία, αλλά θα μπορούν να τον εξυπηρετούν συντομότερα (ακόμα και άμεσα) παρέχοντας του τα δικαιολογητικά και τις υπηρεσίες που αυτός χρειάζεται. Για παράδειγμα θα μπορεί το αρμόδιο ασφαλιστικό ταμείο να ενημερώνεται άμεσα για τον συνολικό χρόνο ασφάλισης και να χορηγεί γρηγορότερα την κύρια και επικουρική σύνταξη στον συνταξιούχο. Η συγκεκριμένη δράση αναμένεται να συνδυαστεί και με την καθολική επικράτηση της ψηφιακής υπογραφής στον δημόσιο τομέα. Η επιτάχυνση των διαδικασιών και των παρεχόμενων υπηρεσιών στον πολίτη συμβαδίζει και με τις αρχές του Νέου Δημόσιου Μάνατζμεντ περί αποτελεσματικότητας, αποδοτικότητας, εστίασης στον πολίτη, εξωστρέφειας της δημόσιας διοίκησης, αξιοποίησης ΤΠΕ και της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, ανάπτυξης στελεχιακού δυναμικού του δημόσιου τομέα μέσω κατάρτισης, ελέγχου αποδοτικότητας βάσει δεικτών, ελέγχου της αποτελεσματικότητας βάσει στόχων και τέλος ενίσχυσης του προγραμματισμού και της οργανωσιακής ευελιξίας (Ρωσσίδη Φ.Ι,2014) . Όλα αυτά βέβαια χωρίς να παραβιάζεται η νομιμότητα, η οποία αποτελεί προαπαιτούμενο για την δράση της δημόσιας διοίκησης.

Παράλληλα η ταυτοποίηση του θα γίνεται γρήγορα και με ασφάλεια, έτσι θα διευκολύνεται ο ελεγκτικός μηχανισμός σε περιπτώσεις παραβάσεων, απάτης ή και οικονομικού ελέγχου, εις βάρος ή από τον πολίτη, χωρίς να υπάρχει δυνατότητα αποποίησης της ευθύνης. Ο εντοπισμός δε του υπεύθυνου θα γίνεται γρηγορότερα. Επιπλέον ο πολίτης θα μπορεί να προστατεύεται καλύτερα από απάτες. Το ίδιο όμως θα ισχύει και για το κράτος, το οποίο θα μπορεί ευκολότερα να ελέγξει, διασταυρώσει και άρα καταπολεμήσει την φοροδιαφυγή, την εισφοροδιαφυγή και την απάτη εν'γένει. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η μη διακοπή συντάξεων θανόντων από συγγενείς των προκειμένου να λαμβάνουν παράνομα την σύνταξη του αποθνήσκοντος, λόγω ακριβώς έλλειψης ενημέρωσης των μητρώων. Στην κατεύθυνση καταπολέμησης της φοροδιαφυγής ιδιαίτερα αποτελεσματικός θα ήταν ο συνδυασμός καθιέρωσης του ΠΑ με την καθολική χρήση των ηλεκτρονικών συναλλαγών. Πέραν τούτου θα γίνει ευκολότερος ο συμψηφισμός φορολογικών και άλλων οφειλών μεταξύ πολιτών και κράτους, καθώς επίσης επιχειρήσεων και κράτους. Αυτό θα έχει ως αποτέλεσμα την αυξημένη εισπραξιμότητα για το κράτος και τις μειωμένες φορολογικές υποχρεώσεις

για τον πολίτη. Επιπλέον θα καταστεί ευκολότερος ο διακανονισμός των πάσης φύσεως υποχρεώσεων των πολιτών έναντι του κράτους και των ασφαλιστικών ταμείων.

Ένα άλλο όφελος που θα προκύψει είναι η αποφυγή λαθών και διπλοεγγραφών, πράγμα σύνηθες, ειδικότερα στις παλαιότερες βάσεις δεδομένων. Με την διαδικασία ενημέρωσης, αναμένεται οι δημόσιοι φορείς να ενημερώσουν, συγχωνεύσουν μερίδες που αφορούν το ίδιο πρόσωπο ή και να εκκαθαρίσουν την βάση τους από άχρηστες διπλοεγγραφές. Στο μέλλον θα είναι λήπτες επικαιροποιημένων δεδομένων, πράγμα που θα διευκολύνει την λειτουργία τους και την παροχή υπηρεσιών στους πολίτες. Η έγκαιρη ενημέρωση των δεδομένων (πχ. δήλωση απόκτησης παιδιού, πώλησης αυτοκινήτου κλπ), θα δίνει την δυνατότητα στον πολίτη-δικαιούχο να λαμβάνει τα ευεργετήματα που ορίζει ο νόμος γρηγορότερα (πχ. επίδομα τέκνων, αυξημένο αφορολόγητο κλπ).

Συνεχίζοντας με τα οφέλη για τον πολίτη και στα πλαίσια του Νέου Δημόσιου Μάνατζμεντ, το δημόσιο μετατρέπεται από «υπηρεσιακο-κεντρικό» σε «πολιτο-κεντρικό». Αυτό σημαίνει ότι στο κέντρο μπαίνει ο πολίτης και οι ανάγκες του και όχι η δημόσια διοίκηση. Η διοίκηση θα πρέπει να υπηρετεί το πολίτη και όχι το αντίστροφο. Η αρχή αυτή βρίσκεται στον πυρήνα της νέας ευρωπαϊκής ψηφιακής πολιτικής, η οποία συνεπικουρείται από τις αρχές της διαφάνειας, της διαλειτουργικότητας & διασυννοριακότητας, της ασφάλειας & ιδιωτικότητας, της καθοδήγησης από τα δεδομένα & της ευελιξίας και τέλος της εξ'ορισμού & μια για πάντα ψηφιακής σχεδίασης (https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/digitally-transformed_user-focused_data-driven_commission_en.pdf , Βασικές Ψηφιακές Αρχές της ΕΕ,σελ.6, τελευταία επίσκεψη 28/7/20)

Εικόνα 16: Βασικές Ψηφιακές Αρχές της ΕΕ (πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή)

Μην ξεχνάμε ότι ο πολίτης φορολογείται προκειμένου να συντηρείτε το σύστημα της δημόσιας διοίκησης, συνεπώς είναι λογικό να περιμένει ένα καλό επίπεδο παροχής υπηρεσιών. Το ίδιο αναμένει και ο επιχειρηματικός κόσμος. Η καλή συνεργασία μάλιστα της επιχειρηματικότητας με την δημόσια διοίκηση, συνιστά απαραίτητο παράγοντα για την ανάπτυξη και την κοινωνική ευημερίας της χώρας μας. Μέσω δε αυτής της συνεργασίας διευκολύνεται η επιχειρηματικότητα και αυξάνονται οι άμεσες ξένες επενδύσεις, που οδηγούν καταρχήν στην οικονομική μεγέθυνση και εν συνεχεία στην οικονομική ανάπτυξη.

Η καθιέρωση του Προσωπικού Αριθμού θα λύσει το πρόβλημα παραβίασης των προσωπικών δεδομένων (ημερομηνία γέννησης) που υπάρχει με τον ΑΜΚΑ, ενώ θα διευκολύνει την ταχύτερη απονομή των συντάξεων (κύριων και επικουρικών), αφού θα υπάρχει μια συνολική-διαχρονική ασφαλιστική εικόνα του πολίτη, ενώ παράλληλα θα μπορούν να αναζητηθούν από την ΓΓΠΣΔΔ όλα τα απαραίτητα ληξιαρχικά δικαιολογητικά που χρειάζονται και να διαπιστώνονται τυχόν φορολογικές οφειλές του πολίτη σε πραγματικό χρόνο. Έτσι ο χρόνος απονομής της τελικής σύνταξης θα συντομεύσει αισθητά. Ιδιαίτερα μάλιστα σε περιπτώσεις διαδοχικής ασφάλισης, όπου οι καθυστερήσεις που παρατηρούνταν κατά το παρελθόν ήταν μεγάλες. Ήδη γίνονται σημαντικά βήματα προς αυτή την κατεύθυνση με την αξιοποίηση της πλατφόρμας του Εθνικού Μητρώου Ασφάλισης-Ασφαλιστικής Ικανότητας «Atlas». Σε αυτή η ο ασφαλισμένος μπορεί να δει την ασφαλιστική του ικανότητα και το ασφαλιστικό του βιογραφικό. Η πρόσβαση γίνεται με χρήση των κωδικών taxisnet και ταυτοποίηση μέσω της ΓΓΠΣΔΔ (<https://www.atlas.gov.gr/ATLAS/Pages/Home.aspx>, ασφάλιση, τελευταία επίσκεψη 29/7/20). Σύμφωνα με δημοσίευμα των νέων της 23 Ιουλίου του 2020 μέσω του «Atlas» πλέον θα εκδίδεται η ψηφιακή σύνταξη για τις κατηγορίες μεταβίβασης θανάτου, χηρείας και οι συντάξεις γήρατος του πρώην ΟΓΑ. Ενώ αναμένεται μέσα στο τρέχον έτος να ενταχθούν και οι συντάξεις αναπηρίας. Παράλληλα σχεδιάζεται εντός του 2021 να ενταχθούν όλες οι υπόλοιπες κατηγορίες συντάξεων γήρατος. Στο ίδιο άρθρο αναφέρεται ότι ο υπουργός αναμένει κατά την πρώτη φάση της ψηφιακής σύνταξης ΑΤΛΑΣ να απονέμονται κατά μέσο όρο 4.000 συντάξεις τον μήνα και να καλύπτεται το 40% των νέων συνταξιοδοτικών αιτημάτων. Η διαδικασία θα ξεκινά με μια αίτηση στο gov.gr. Εφόσον ο «Atlas» βασίζεται στον ΑΜΚΑ και ο ΑΜΚΑ εμπεριέχεται στον ΠΑ, στο μέλλον θα μπορούσε να αντικατασταθεί με τον ΠΑ να απομένει ως ο μοναδικός αριθμός ασφάλισης

(<https://www.tanea.gr/2020/07/23/economy/psifiaki-syntaksi-atlas-me-to-patima-enos-koumpiou-apo-simera/>, ψηφιακή σύνταξη, τελευταία επίσκεψη 29/7/20).

Σημαντικό όφελος προκύπτει και για τις δημόσιες υπηρεσίες, οι οποίες στην προσπάθειά τους να διαλειτουργήσουν με το Μητρώο Προσωπικού Αριθμού του πολίτη, αναγκαστούν να επανασχεδιάσουν τις διαδικασίες και τον τρόπο παροχής της υπηρεσίας κατά ένα τρόπο αποτελεσματικότερο και αποδοτικότερο. Η μέθοδος είναι γνωστή ως Μέθοδο Επανασχεδιασμού Επιχειρηματικών Διαδικασιών (BPR), η οποία χρησιμοποιώντας το μοντέλο Business Process Model and Notation (BPMN) (<http://www.bpmn.org/>, μοντέλο BPMN, τελευταία επίσκεψη 22/7/20), βοηθά στην καταρχήν απεικόνιση της υφιστάμενης κατάστασης (κατάσταση όπως είναι AS-IS) και κατόπιν στη βελτιστοποίηση της (κατάσταση όπως πρέπει να είναι TO-BE), με συνέπεια την μείωση του κόστους και του χρόνου παροχής της υπηρεσίας. Εργαλεία όπως το Bizagi Modeler μπορούν να βοηθήσουν προς αυτή την κατεύθυνση. Φυσικά η συγκεκριμένη διαδικασία προϋποθέτει την συνεργασία των φορέων στην υιοθέτηση των αλλαγών. Το αν αυτή υπάρχει σε όλους τους φορείς αποτελεί ένα ερωτηματικό. Παραδοσιακά στην ελληνική δημόσια διοίκηση υπάρχει μια αποστροφή προς τις αλλαγές, μια αντίληψη που πρέπει να αλλάξει.

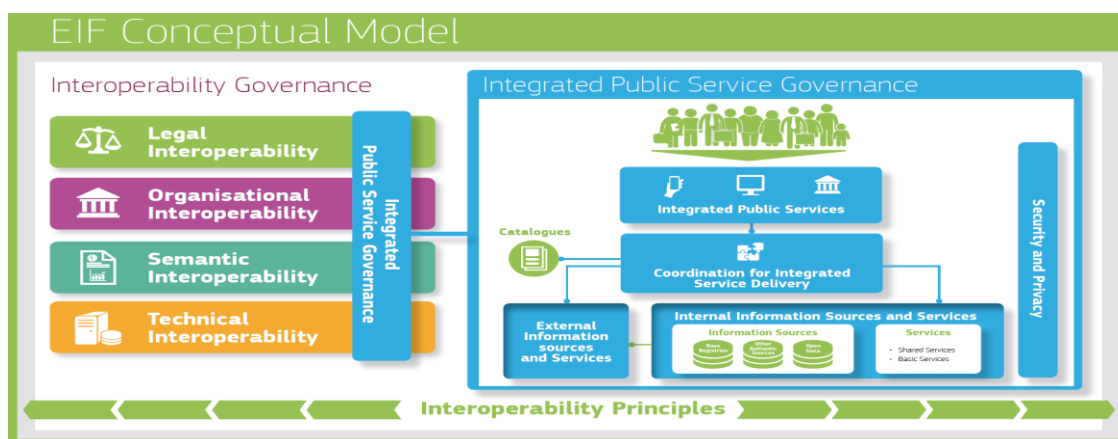
Ένα άλλο όφελος θα προέκυπτε από τη χρησιμοποίηση του ως εκλογικού αριθμού στα πρότυπα της Εσθονίας. Έτσι θα μπορούσε να αντικατασταθεί η ταυτότητα, το διαβατήριο και η άδεια οδήγησης που χρησιμοποιούνται σήμερα ως αναγνωριστικά ταυτότητας, προκειμένου κάποιος να ασκήσει το εκλογικό του δικαίωμα. Μάλιστα παρέχεται αυξημένη ασφάλεια έναντι των διπλοεγγεγραμμένων αφού ο αριθμός είναι μοναδικός. Παράλληλα μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως μέσο εκκαθάρισης των εκλογικών καταλόγων από τους αποθανόντες, αφού αυτών τα ΑΦΜ κλείνουν όταν πεθαίνουν.

Αναγκαία προϋπόθεση για την ευχρηστία, διαλειτουργικότητα και ενημέρωση όλων των μητρώων από το νέο Μητρώο Προσωπικού Αριθμού, αποτελεί η φιλοξενία όλων των φορέων της δημόσιας διοίκησης στο G-Cloud το ταχύτερο δυνατό. Συνεπακόλουθο αυτού είναι αξιοποίηση των πλεονεκτημάτων που προσφέρει το δημόσιο υπολογιστικό νέφος και ευρύτερα οι υποδομές της ΓΓΠΣΔΔ. Τα οφέλη είναι πολλά. Η σύνδεση της τελευταίας με το δίκτυο «ΣΥΖΕΥΞΙΣ», με διπλής όδευσης οπτικό δακτύλιο τεχνολογίας Metro Ethernet, ταχύτητας 1.5 Gbps και με δυνατότητα επαύξησης ταχύτητας στα 10 Gbps, της παρέχει υψηλές ταχύτητες. Επιπρόσθετα το G-

Cloud στην πλήρη του ανάπτυξη, λειτουργεί σε data center προδιαγραφών επιπέδου tier 3, πράγμα που διασφαλίζει υψηλά επίπεδα διαθεσιμότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών. Το πρότυπο ασφαλείας που εφαρμόζει είναι το ISO 27001, το οποίο παρέχει αυξημένα επίπεδα ασφάλειας στον φορέα. Παράλληλα η υπογραφή συμφωνίας παρεχόμενων υπηρεσιών (Service Level Agreement, SLA), μεταξύ του φορέα και της ΓΓΠΣΔΔ του εξασφαλίζει ένα συγκεκριμένο και συμφωνημένο επίπεδο παρεχόμενων υπηρεσιών.

Στα άμεσα λειτουργικά οφέλη συγκαταλέγονται η υψηλή διαθεσιμότητα των υπηρεσιών του φορέα, η διαλειτουργικότητα των συστημάτων του με αυτά των άλλων φορέων δημόσιας διοίκησης (πράγμα που σημαίνει καλύτερη επικοινωνία και ενημέρωση των μητρώων τους), η αύξηση της αποδοτικότητας τους και η ορθολογικότερη χρήση των υπολογιστικών πόρων, ανάλογα με τις ανάγκες τους (αυξομείωση στην χρήση των πόρων μέσω virtualization). Έτσι επιτυγχάνεται ταχύτερη και καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών και των επιχειρήσεων, αύξηση της παραγωγικότητας και ικανοποίηση του πολίτη. Το τελευταίο οδηγεί και σε αύξηση της υποστήριξης προς την δημόσια διοίκηση, αφού ο πολίτης αντιλαμβάνεται άμεσα την χρησιμότητα και αναγκαιότητα αυτής. Πέραν τούτου οι ενταγμένοι στο G-Cloud φορείς απολαμβάνουν και οικονομικά οφέλη, όπως αναφέρονται στον ιστότοπο της ΓΓΠΣΔΔ (<https://www.gsis.gr/dimosia-dioikisi/G-Cloud>, G-CLOUD, τελευταία επίσκεψη 28/7/20). Αυτά περιλαμβάνουν: α) απαλλαγή από την ανάγκη προμήθειας της απαιτούμενης υποδομής και διασφάλισης ανθρωπίνων πόρων για την τεχνική υποστήριξη της παραγωγικής λειτουργίας αυτών, β) μη ύπαρξη αρχικού κόστους προμήθειας εξοπλισμού. Το μόνο κόστος που βαρύνει τον φορέα είναι οι άδειες λογισμικού, γ) μη ύπαρξη κόστους λειτουργίας (φύλαξη, ρεύμα, ενοίκια), παρά μόνον του προσωπικού που διαχειρίζεται τις εφαρμογές (προσωπικό φορέα ή εξωτερικός συνεργάτης-ανάδοχος), δ) δεν υπάρχουν κόστη επέκτασης ή αντικατάστασης hardware (λογισμικό), παρά μόνον των αδειών του λογισμικού των εφαρμογών, ε) παρέχονται οικονομίες κλίμακας μέσω της μείωσης του ολικού κόστους κτήσης του εξοπλισμού των κεντρικών συστημάτων των έργων, λόγω των σημαντικών οικονομιών σε ενέργεια και εμβαδόν datacenter (κέντρο φύλαξης των δεδομένων) που θα απαιτείται και γενικότερα μέσω της απλοποίησης, τυποποίησης και μεγιστοποίησης της χρήσης της υποδομής και ε) υπάρχει εξοικονόμηση πόρων στους συνεργαζόμενους Φορείς, λόγω ενίσχυσης των υποδομών τους και παράλληλης αύξησης της παραγωγικότητας των στελεχών τους.

Τέλος ο ΠΑ του πολίτη, ως μέρος του Κώδικα Ψηφιακής διακυβέρνησης και δια του ενεργού ρόλου του ΚΕΔ, αναμένεται να συμβάλλει κι αυτός στην εναρμόνιση τις χώρας με τις απαιτήσεις του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Διαλειτουργικότητας, το οποίο τα κράτη μέλη έχουν δεσμευθεί να προωθήσουν μέσω των εθνικών πολιτικών τους. Πρόκειται για ένα πλαίσιο το οποίο διευκολύνει την επικοινωνία και ανταλλαγή στοιχείων μεταξύ των ευρωπαϊκών δημόσιων διοικήσεων, αλλά και μεταξύ αυτών και των πολιτών. Το πλαίσιο ορίζει τέσσερα επίπεδα διαλειτουργικότητας (τεχνικό, σημασιολογικό, οργανωτικό & νομικό), τα οποία θα προσφέρουν ένα ολοκληρωμένο σύστημα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και επικοινωνίας με τους πολίτες των χωρών μελών της Ε.Ε. Όλα υπό το πρίσμα του σεβασμού της ασφάλειας κ& ιδιωτικότητας των πολιτών (GDPR). Όλα τα ανωτέρω θα οδηγήσουν στην παροχή ταχύτερων & ποιοτικότερων δημοσίων υπηρεσιών προς τους ευρωπαίους πολίτες, ανεξαρτήτως του σημείου στο οποίο αυτοί κατοικούν ή εργάζονται. (https://ec.europa.eu/isa2/eif_en, Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Διαλειτουργικότητας, τελευταία επίσκεψη 30/7/20).

Εικόνα 17: Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Διαλειτουργικότητας, πηγή: <https://joinup.ec.europa.eu/collection/nifo-national-interoperability-framework-observatory/4-conceptual-model-integrated-public-services-provision>.

5.2 Προτάσεις για περαιτέρω βελτίωση

Το νέος αριθμός μπορεί να χρησιμοποιείται και από τα προξενεία για ταυτοποίηση και εξυπηρέτηση των ελλήνων πολιτών που βρίσκονται στο εξωτερικό, μέσω του κέντρου διαλειτουργικότητας (πχ. για θέματα στράτευσης κ.α). Επίσης εφόσον θα χορηγείται και στους αλλοδαπούς, θα αποτελεί μέσο ταυτοποίησης και εξυπηρέτησης (πχ. αίτηση ασύλου, άδεια παραμονής, εργασίας) των μεταναστών ή

αιτούντων άσυλο. Ακόμα θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί και στον κλάδο της ναυτιλίας για ταυτοποίηση των ναυτικών, συσχετιζόμενο με το μητρώο ναυτικών.

Μια άλλη πρόταση είναι το μητρώο να συμπεριλάβει στοιχεία της άδειας οδήγησης. Ο λόγος είναι ότι η άδεια οδήγησης αποτελεί στις περισσότερες χώρες βασικό έγγραφο, όχι μόνο για την οδήγηση, αλλά και ως ταυτοπροσωπία του πολίτη (βλέπε ΗΠΑ, Ιταλία κα.), ενώ οι νέες άδειες έχουν πλέον πανευρωπαϊκή ισχύ.

Η σημαντικότερη όμως πρόταση-πρόκληση είναι να προετοιμαστεί και να χρησιμοποιηθεί ο Προσωπικός Αριθμός του Πολίτη στις νέες ψηφιακές ταυτότητες (eID Card). Αυτό θα οδηγήσει σε απλοποίηση των διαδικασιών ταυτοποίησης του πολίτη, σε εθνικό ,πανευρωπαϊκό, ίσως και σε παγκόσμιο επίπεδο. Επιπλέον η Ελλάδα μπορεί να ακολουθήσει το πρότυπο της Εσθονίας, μιας χώρας μικρότερης και όχι τόσο ανεπτυγμένης οικονομικά που όμως έχει κάνει τεχνολογικά άλματα. Εάν στην κάρτα του πολίτη ενσωματωθεί κάποιο δημόσιο κλειδί , θα μπορούσε να λειτουργήσει ως μέσω ταυτοποίησης του πολίτη στις συναλλαγές του με τις δημόσιες υπηρεσίες, Επίσης θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί και για ταυτοποίηση του κατά την πρόσβαση του στο taxisnet ή ακόμα και στα συστήματα των τραπεζών. Εάν δε ο πολίτης έχει καταχωρηθεί στο σχεδιαζόμενο Εθνικό Κέντρο Επικοινωνίας των Πολιτών, θα μπορεί να επικοινωνεί και να εκτελεί ασφαλείς συναλλαγές με δημόσιους φορείς. Αυτό θα επιτευχθεί διάμεσου της αυθεντικοποίησης 2 επιπέδων , δηλαδή μέσω αναγνωριστικών και αποστολής κωδικού μιας χρήσης στο κινητό του πολίτη (OTP). Μια τέτοια δυνατότητα θα βελτιώνε αισθητά την καθημερινή επικοινωνία και συναλλαγή του πολίτη με το δημόσιο και μεγάλο μέρος του ιδιωτικού τομέα. Σύμφωνα με τον νέο Κώδικα Ψηφιακής Διακυβέρνησης καταργείται η χρήση φαξ στο δημόσιο και γίνεται υποχρεωτική, για το δημόσιο , ηλεκτρονική επικοινωνία των φορέων του μεταξύ των, αλλά και με τους πολίτες. Οι τελευταίοι διατηρούν το δικαίωμα να επιλέξουν και μη ηλεκτρονικά μέσα επικοινωνίας (<https://www.capital.gr/oikonomia/3479539/psifiako-dimosio-katargeitai-to-fax-erxontai-psifiakes-thurides-kai-prosopikos-arithmos> , ψηφιακό δημόσιο, τελευταία επίσκεψη, 16/9/20) . Όλα τα παραπάνω ,μαζί με τις λοιπές ψηφιακές αλλαγές, θα βελτιώναν σημαντικά την θέση της Ελλάδας στον δείκτη DESI.

Μια άλλη πρόταση αφορά την ολοκλήρωση του προσωπικού αριθμού και τη διασύνδεση αυτού με το σχεδιαζόμενο περιουσιολόγο. Αυτό αναμένεται να

περιλαμβάνει τα ακίνητα, τις καταθέσεις και άλλα περιουσιακά στοιχεία του πολίτη. Βάση αυτού θα υπολογίζεται ο φόρος περιουσίας του κάθε πολίτη. Με την ενσωμάτωση του στον ΠΑ, θα υπάρχει μια ξεκάθαρη εικόνα της περιουσίας του πολίτη και της φοροδοτικής του ικανότητας. Έτσι θα μπορούν να ρυθμίζονται ανάλογα και οι δόσεις αποπληρωμής των τυχόν οφειλών του ή να γίνονται και αυτόματα συμψηφισμοί από τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ). Παράλληλα θα καταστούν ευκολότεροι και δικαιότεροι οι φορολογικοί έλεγχοι. Παράλληλα θα μπορούσε να επιχειρηθεί η διασύνδεση της ΓΓΠΣΔΔ με το Κτηματολόγιο, με βάση τον ΠΑ, ώστε να μπορούν μέσω του gov.gr να γίνονται αιτήσεις για κτηματογραφικά φύλλα, διαγράμματα και αποσπάσματα, χωρίς να απαιτείται παρουσία του πολίτη και καθυστέρηση ημερών. Οι πληρωμές θα μπορούν να γίνουν μέσω ηλεκτρονικού παραβόλου ή με κατάθεση σε τραπεζικό λογαριασμό. Ανάλογη σύνδεση θα μπορούσε να γίνει και με το υπουργείο συγκοινωνιών όσον αφορά την άδεια οδήγησης.

Γενικά ο Προσωπικός Αριθμός του πολίτη, θα μπορούσε να λειτουργήσει ιδεατά ως μια «πύλη εισόδου» για τις δημόσιες υπηρεσίες, σε βασικά στοιχεία-πληροφορίες του κάθε πολίτη. Στόχος δεν είναι η δημιουργία ενός « Big Brother» που θα ελέγχει τον πολίτη με καταχρηστικό τρόπο, αλλά η μείωση της γραφειοκρατίας προς διευκόλυνση του και πάντα με σεβασμό στα δικαιώματά του.

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός μιας χώρας προϋποθέτει κεφάλαια. Η Ελλάδα μπορεί να χρησιμοποιήσει το ΠΔΕ προκειμένου να χρηματοδοτήσει αυτό το ψηφιακό έργο πνοής για την χώρα. Επιπλέον μπορεί να αξιοποιήσει πηγές χρηματοδότησης προερχόμενες από την Ε.Ε και αφορούν έργα Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ). Στο υποδιαπραγμάτευση προϋπολογισμό περιόδου 2021-2027 προβλέπονται 74,6 δις ευρώ για τον εκσυγχρονισμό των δημοσίων διοικήσεων (<https://www.bruegel.org/2020/05/new-eu-budget-proposal-the-uncompromised-compromise/>, Προϋπολογισμός Ε.Ε 2021-2027, τελευταία επίσκεψη 30/7/20), η Ελλάδα μπορεί να χρησιμοποιήσει μέρος του για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της. Η Ε.Ε δίνει ιδιαίτερη σημασία στον ψηφιακό μετασχηματισμό της με στόχο της αύξηση της ανταγωνιστικότητας της σε παγκόσμιο επίπεδο. Για το λόγο αυτό έχει σχεδιάσει το πρόγραμμα « Ψηφιακή Ευρώπη», το οποίο διαθέτει 8,2 δις ευρώ ειδικά για επενδυτικές δράσεις που σχετιζόμενες με την τεχνητή νοημοσύνη (AI), τα υψηλής απόδοσης υπολογιστικά συστήματα (HPC), την διαλειτουργικότητα και τον ψηφιακό μετασχηματισμό (I&DT), τις αναβαθμισμένες ψηφιακές δεξιότητες (AS) και τέλος την κυβερνοασφάλεια (CS). Η Ελλάδα στα πλαίσια μιας ολοκληρωμένης και

τεκμηριωμένης εθνικής ψηφιακής στρατηγικής, θα μπορούσε να κάνει χρήση των πόρων αυτών (<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/europe-investing-digital-digital-europe-programme> , Ψηφιακή Ευρώπη, τελευταία επίσκεψη 30/7/20) .

Συμπεράσματα

Η χώρα μας χαρακτηριζόταν εδώ και πολλά χρόνια από υψηλή γραφειοκρατία και πολλαπλά μητρώα, πράγμα το οποίο δυσκόλευε την εξυπηρέτηση του πολίτη, την επιχειρηματικότητα και την ανάπτυξη. Συγκρινόμενη με άλλες χώρες εξακολουθεί να υπολείπεται σημαντικά σε θέματα ψηφιακής πολιτικής και εξυπηρέτησης του πολίτη. Παρόλα αυτά τα τελευταία χρόνια καταβάλλονται σημαντικές προσπάθειες εκσυγχρονισμού και ψηφιακής αναβάθμισης της χώρας μας. Ο ψηφιακός μετασχηματισμός της χώρας μας και ο εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης αποτελούν πλέον κορυφαίες προτεραιότητες για την χώρα. Κομβικό ρόλο σε αυτό έχει η ενοποίηση των μητρώων και η διαλειτουργικότητα των φορέων της δημόσιας διοίκησης. Στα πλαίσια του Κώδικα Ψηφιακής Διακυβέρνησης που προωθεί η κυβέρνηση εντάσσεται το νέο Μητρώο Προσωπικού Αριθμού του Πολίτη . Το μητρώο θα αποτελείται από τους Προσωπικούς Αριθμούς των πολιτών, οι οποίοι αναμένεται σταδιακά να αντικαταστήσουν όλους τους βασικούς αριθμούς μητρώου του πολίτη όπως το Μητρώο του Πολίτη, το ΑΦΜ, το ΑΔΤ και τον ΑΜΚΑ. Αυτό θα έχει ως συνέπεια τη διευκόλυνση της διάδρασης του κράτους με τον πολίτη σε όλα τα επίπεδα. Αποτέλεσμα αυτού θα είναι η μείωση της γραφειοκρατίας, της φοροδιαφυγής και ένα νέο «πολιτο-κεντρικό» μοντέλο διοίκησης, που αναμένετε να επιφέρει σημαντικά οφέλη στον πολίτη και την χώρα. Η καρδιά του συστήματος θα είναι η ΓΠΣΔΔ, η οποία διαθέτει την τεχνογνωσία και τα μέσα πραγματοποίησης του εν λόγω εγχειρήματος. Ο ΠΑ του πολίτη μπορεί να γίνει το βασικό μέσο αναγνώρισης του και συνδιαλλαγής του με το δημόσιο τομέα, τόσο μέσω ηλεκτρονικών υπηρεσιών (eID), αλλά και με τον παραδοσιακό τρόπο στο «γκισέ». Επιπλέον μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ως ένα βασικό αναγνωριστικό στοιχείο του έλληνα πολίτη εντός της Ε.Ε (eIDAS) και σε άλλες χώρες κατόπιν συμφωνίας. Αυτονόητη πρέπει να θεωρείται η τήρηση της νομοθεσίας και ο σεβασμός των δικαιωμάτων των πολιτών. Το μοντέλο της Εσθονίας θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ως πρότυπο. Τέλος η στήριξη και ενίσχυση της προσπάθειας από την διοίκηση και το κοινό κρίνεται επιβεβλημένη

για την επιτυχία του εγχειρήματος. Η ψηφιακή εποχή που ζούμε απαιτεί ψηφιακό όραμα, τόλμη και προσαρμοστικότητα απ'όλους μας, ώστε να οδηγηθούμε ως κοινωνία στην ανάπτυξη και την κοινωνική ευημερία.

Βιβλιογραφία

1. Ρωσσίδης Φ. Ιωάννης, (2014), *Εφαρμογές του Επιχειρησιακού Μάνατζμεντ στην Ελληνική Δημόσια Διοίκηση*, Εκδ. Σταμούλη Α.Ε., Αθήνα.
2. M.Carley (1980).*Rational Techniques in Policy Analysis* , σελ.11,39, Heinemann Educational Books,London.

Εκπαιδευτικό Υλικό

3. Δρ.Πίπης Ανδρέας, (2020), *Εργαστήριο Ανάλυσης Ψηφιακών Πολιτικών*, Τμήμα Διεθνών & Ευρωπαϊκών Υποθέσεων, ΕΣΔΔΑ, Αθήνα.
4. Δρ.Βαλιάκος Αθανάσιος (2020), *Εργαστήριο Ανάλυσης Ψηφιακών Πολιτικών*, Τμήμα Ψηφιακής Πολιτικής, ΕΣΔΔΑ, Αθήνα.

Αναφορές

Νομοθεσία

1. Ν 3979/16-6-2011, «Για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση και λοιπές διατάξεις», ΦΕΚ Α138
2. Ν. 4623/9-8-2019, «Ρυθμίσεις του Υπουργείου Εσωτερικών, διατάξεις για την ψηφιακή διακυβέρνηση, συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις και άλλα επείγοντα ζητήματα», ΦΕΚ Α134
3. Ν 4635/30-10-2019, «Επενδύω στην Ελλάδα και άλλες διατάξεις», ΦΕΚ Α167
4. Ν 4670/28-2-2020, «Ασφαλιστική μεταρρύθμιση και ψηφιακός μετασχηματισμός Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-ΕΦΚΑ) και άλλες διατάξεις»
5. Ν 4674/11-3-2020, «Στρατηγική ανάπτυξη προοπτική των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ρύθμιση ζητημάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις»
6. Ν. 4591/2019,«Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία: α) της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2016, για την προσβασιμότητα των ιστότοπων και των εφαρμογών για

φορητές συσκευές των οργανισμών του δημόσιου τομέα και β) του άρθρου 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/2455 του Συμβουλίου της 5ης Δεκεμβρίου 2017»

7. Ν. 4623/9-8-2019, «Ρυθμίσεις του Υπουργείου Εσωτερικών, διατάξεις για την ψηφιακή διακυβέρνηση, συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις και άλλα επείγοντα ζητήματα», ΦΕΚ Α134
8. Ν.4624/19 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων», ΦΕΚ 137/Α/29-8-2019
9. Π.Δ. 81/8-7-2019, «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους – Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων», ΦΕΚ Α 119
10. ΠΔ 40/15-4-2020 «Οργανισμός Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης»
11. Υ.Α. «Λειτουργία Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης», ΦΕΚ Β3990/1-11-2019
12. ΥΑ «Παροχή υπηρεσίας αυθεντικοποίησης Χρηστών οAuth2.0 σε Πληροφοριακά Συστήματα Τρίτων Φορέων», ΦΕΚ Β 762/10-3-2020

Διαδικτυακοί Τόποι

1. http://www.hellenicpolice.gr/index.php?option=ozo_content&perform=view&id=139&Itemid=132&lang, «Ελληνική Αστυνομία», τελευταία επίσκεψη 16/7/20.
2. <https://www.protothema.gr/greece/article/957780/nees-tautotites-xekinise-o-diagonismos-ti-allazei/>, νέες ταυτότητες, τελευταία επίσκεψη 28/7/20.
3. <https://www.capital.gr/epixeiriseis/3477811/pente-enoseis-etaireion-diekdikoun-to-ergo-ton-ilektronikon-tautotiton>, πέντε ενώσεις εταιρειών διεκδικούν το έργο των ηλεκτρονικών ταυτοτήτων, τελευταία επίσκεψη 3/9/20).
4. <http://www.passport.gov.gr/>, «Ελληνική Αστυνομία», τελευταία επίσκεψη 16/7/20.
5. <http://www.odigostoupoliti.eu/apodosi-afm-kai-kleidarithmou-ta-dikaiologitika-kai-diadikasia/>, «Οδηγός του Πολίτη» τελευταία επίσκεψη 16/7/20.
6. <http://www.amka.gr/index.html>, «ΑΜΚΑ», τελευταία επίσκεψη 16/7/20.

7. <https://www.yme.gov.gr/metafores/adeies-odigisis/analytiki-parousiasi-kathe-diadikiasias-xorigisis-a-o> , Υπουργείο Μεταφορών, τελευταία επίσκεψη 16/7/20
8. https://www.personalausweisportal.de/EN/Citizens/German_ID_Card/German_ID_Card_node.html , «Γερμανικό Υπουργείο Εσωτερικών» τελευταία επίσκεψη 17/7/20.
9. https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/tax-cooperation-control/administrative-cooperation/tax-identification-numbers-tin_en , «Ευρωπαϊκή Επιτροπή», τελευταία επίσκεψη 17/7/20).
<https://germantaxes.de/tax-tips/tax-id-and-tax-number> , τελευταία επίσκεψη 17/7/20.
10. <https://www.hamburg.com/healthinsurance/11845870/social-security-number/>, «Δήμος Αμβούργου», τελευταία επίσκεψη 17/7/20.
11. https://europa.eu/youreurope/citizens/vehicles/driving-licence/get-driving-licence/germany/index_en.htm, τελευταία επίσκεψη 20/7/20.
12. <https://www.esteri.it/mae/en/error.html>, τελευταία επίσκεψη 17/7/20.
13. <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1116&langId=en&intPageId=4616> , «Ευρωπαϊκή Επιτροπή», τελευταία επίσκεψη 17/7/20.
14. https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/tax-cooperation-control/administrative-cooperation/tax-identification-numbers-tin_en , «Ευρωπαϊκή Επιτροπή», τελευταία επίσκεψη 17/7/20.
15. https://europa.eu/youreurope/citizens/vehicles/driving-licence/get-driving-licence/italy/index_en.htm, τελευταία επίσκεψη 20/7/20.
16. https://www.real.gr/oikonomia/arthro/h_soudia_proti_pagkosmios_se_ilektronikes_synallages_yparxoun_katastimata_pou_den_dexontai_metrita-504741/, Παγκόσμια πρωτιά της Σουηδίας στις ηλεκτρονικές συναλλαγές, τελευταία επίσκεψη 23/7/20.
17. <https://polisen.se/en/services-and-permits/passport-and-national-id-card/>, ταυτότητα, τελευταία επίσκεψη 23/7/20.
18. https://ec.europa.eu/taxation_customs/tin/pdf/el/TIN_country_sheet_SE_el.pdf, Ατομικός Αριθμός Ταυτοποίησης, τελευταία επίσκεψη, 23/7/20.
19. <https://polisen.se/en/services-and-permits/passport-and-national-id-card/>, διαβατήριο, τελευταία επίσκεψη 23/7/20.

20. https://europa.eu/youreurope/citizens/vehicles/driving-licence/driving-licence-exchange-recognition/sweden/index_en.htm ,άδεια οδήγησης, τελευταία επίσκεψη 23/7/20 .
21. <https://www.politsei.ee/en/instructions/applying-for-an-id-card-for-an-adult> , «Αστυνομία Εσθονίας» , τελευταία επίσκεψη 12/7/20.
22. <https://e-estonia.com/solutions/e-identity/id-card/> , «Ηλεκτρονική Εσθονία», τελευταία επίσκεψη 17/7/20. & <https://youtu.be/4VI6hqgfAF4>
23. https://europa.eu/youreurope/citizens/vehicles/driving-licence/get-driving-licence/estonia/index_en.htm, τελευταία επίσκεψη 20/7/20.
24. http://www.moi.gov.cy/moi/CRMD/crmd.nsf/page06_gr/page06_gr?OpenDocument ,τελευταία επίσκεψη 17/7/20.
25. https://www.mof.gov.cy/mof/tax/taxdep.nsf/page57_gr/page57_gr?opendocument , «Τμήμα Φορολογίας Υπουργείου Οικονομικών», τελευταία επίσκεψη 17/7/20.
26. http://www.mlsi.gov.cy/mlsi/sid/sidv2.nsf/index_gr/index_gr?OpenDocument , Υπηρεσίες Κοινωνικών Ασφαλίσεων του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, τελευταία επίσκεψη 17/7/20.
27. https://europa.eu/youreurope/citizens/vehicles/driving-licence/get-driving-licence/cyprus/index_el.htm, τελευταία ενημέρωση 20/7/20.
28. <https://www.drivenews.gr/archives/2283>, τελευταία επίσκεψη 20/7/20.
29. <https://www.ssa.gov/ssnumber/> SSN στις ΗΠΑ, τελευταία επίσκεψη 21/7/20.
30. <http://doa.alaska.gov/dmv/akol/index.htm> , πολιτεία της Αλάσκα, τελευταία επίσκεψη 21/7/20.
31. <https://travel.state.gov/content/travel/en/passports/need-passport/apply-in-person.html>, έκδοση διαβατηρίου υπουργείου εξωτερικών ΗΠΑ, τελευταία επίσκεψη 21/7/20.
32. <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2019/06/07/post-2020-digital-policy-council-adopts-conclusions/>, Συμπεράσματα Συμβουλίου Ευρώπης τελευταία επίσκεψη 20/7/20.
33. <http://www.opengov.gr/digitalandbrief/?p=1938>, βίβλος ψηφιακού μετασχηματισμού, τελευταία επίσκεψη 22/7/2020.
34. <https://digital-agenda-data.eu/datasets/desi/visualizations> και τελευταία επίσκεψη 20/7/20.

35. <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/digital-economy-and-society-index-desi-2020>, DESI 2020, τελευταία επίσκεψη 2/8/20.
36. <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/digital-economy-and-society-index-desi>, επιμέρους δείκτες DESI τελευταία επίσκεψη 4/8/20.
37. <http://www.enikonomia.gr/timeliness/234776,eniaios-arithmos-politi-kai-psifiakes-yprografes-oles-oi-allages-t.html>, Ενιαίος Αριθμός Πολίτη (ΠΑ) και ψηφιακές υπογραφές- Όλες οι αλλαγές του Κώδικα Ψηφιακής Διακυβέρνησης , τελευταία επίσκεψη 21/7/20.
38. <http://www.opengov.gr/digitalandbrief/?p=1852> ,Εθνικό Μητρώο Διαδικασιών, τελευταία επίσκεψη 22/7/2020).
39. <https://www.gsis.gr/dimosia-dioikisi/G-Cloud>, ΓΠΣΔΔ-G-CLOUD, τελευταία επίσκεψη 28/7/20.
40. <https://mindigital.gr/archives/1527>, ‘Ψηφιακά διαθέσιμες μέσω του gov.gr οι ληξιαρχικές πράξεις θανάτου’, τελευταία επίσκεψη 28/7/20.
41. <https://www.atlas.gov.gr/ATLAS/Pages/Home.aspx>, ασφάλιση, τελευταία επίσκεψη 29/7/20.
42. <https://www.tanea.gr/2020/07/23/economy/psifiaki-syntaksi-atlas-me-to-patima-enos-koumpiou-apo-simera/>, ψηφιακή σύνταξη, τελευταία επίσκεψη 29/7/20.
43. <http://www.bpmn.org/>, μοντέλο BPMN, τελευταία επίσκεψη 22/7/20.
44. <https://www.gsis.gr/dimosia-dioikisi/G-Cloud>, G-CLOUD, τελευταία επίσκεψη 28/7/20.
45. https://ec.europa.eu/isa2/eif_en, Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Διαλειτουργικότητας, τελευταία επίσκεψη 30/7/20.
46. <https://www.bruegel.org/2020/05/new-eu-budget-proposal-the-uncompromised-compromise/>, Προϋπολογισμός Ε.Ε 2021-2027, τελευταία επίσκεψη 30/7/20.
47. <https://www.germany.info/us-en/service/02-PassportsandIDCards/passport/941512>, διαβατήριο, τελευταία επίσκεψη 17/8/20.
48. https://conslondra.esteri.it/consolato_londra/en/i_servizi/per_i_cittadini/passaport_i/, διαβατήρια, τελευταία επίσκεψη, 17/8/20.
49. <https://www2.politsei.ee/en/teenused/isikut-toendavad-dokumendid/eesti-kodaniku-pass/>, διαβατήριο, τελευταία επίσκεψη 17/8/20.
50. http://www.mfa.gov.cy/mfa/Embassies/Embassy_Athens.nsf/DMLpassport_gr/DMLpassport_gr?OpenDocument, διαβατήριο, τελευταία επίσκεψη 17/8/20.

51. <https://www.ieidiseis.gr/ellada/item/58958-prosopikos-arithmos-i-anatropi-tis-teleftaias-stigmis-me-to-afm?amp>, ,ΠΑ: Η ανατροπή της τελευταίας στιγμής με το ΑΦΜ, τελευταία επίσκεψη, 14/9/20)
52. <https://www.enimerotiko.gr/ellada/neos-prosopikos-arithmos-telos-afm-amka-kai-arithmos-taytotitas-pote-xekinaei-ti-allages-fernei-sti-zoi-mas/>,Νέος Προσωπικός Αριθμός, τελευταία επίσκεψη 14/9/20
53. <https://www.capital.gr/oikonomia/3479539/psifiako-dimosio-katargeitai-to-fax-erxontai-psifiakes-thurides-kai-prosopikos-arithmos>, ψηφιακό δημόσιο, τελευταία επίσκεψη, 16/9/20)
54. <https://www.capital.gr/epixeiriseis/3481261/to-dimosio-apokta-digital-marketplace> ,ψηφιακή αγορά στο δημόσιο, τελευταία επίσκεψη 17/9/20)

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

Ε.Π.
**ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ
ΔΗΜΟΣΙΟΥ
ΤΟΜΕΑ**

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης (ΕΣΔΔΑ)

Πειραιώς 211, ΤΚ 177 78, Τάυρος
τηλ: 2131306349 , fax: 2131306479

www.ekdd.gr

